

86 - 262

70/30
30/30
30/30

1/50
2/100
1/100

1/20
1/20
1/20

2/40
1/10

3/10
4/10
5/10
6/10
7/10

8/10

Königliche Anstalt

Wiederum ...

...

...

...

...

...

respektieren. Le. gut.

Enzian - Colmuff - Kipulya

Luzum Kopp Kellm

hymnuff Kellm

D 40459

1952

1.
Lerve Bukve.

Na vod posnal bolešn tuga z hloveka.

Poduzhejne.

Ša i res kasha bolešn na vod.

Ša 2. res kasha uha tajne se bolešni.

Ša 3. res kasha ar z nije.

Šu saku ... kaj škus per gliha, po štam
si vidish ena voda, na kateri je velik mehin,
zan, tu pomen de ta zhloubi je poum vetrov.

Voča probal al na vod posnal bolešn, je
ta nar vezhi kunšt. na Šemli, per tem
je nuzna ena zhišta tresna glava ena šiv,
na močrost, usih sedem darou Š. Duha,
kter je dobro in prou ta kunšt isuzhi,
ta ima sadost sa ta in sa un Švel, zhi

na dobru oberne.

Torej sa naprej bošh uže gladku vidu
in naidu, na ta nar tanjši in sašlon,
nišh višhe popisano, vezh ket ti she,
lišh, vendar uže potrebnu in nuznu te,
mu zhloveku, in sem revnimu folku.

Sa prvu je potrebnu bolesn posnat, po
prej ni mogožhe arznovat, bulšh
je sadet bolesn na vod engazhloveka,
ketir sa kunšh dobru sna, ketir je pa
hožhe se kunšh dobru sužhit, more
se šhruke dobru svedit in vedit.

Sa i. Šhruki od vode je na 6 klafou rešta,
len, su je en sazhelik.

Sa i klaf, kaj je vodatal šhajne.

2. koku sifla lout more.

3. koku voda gledal more.

4. od farbe te vode!

5. od teh rezhi, klere je u vod najdejo.

6. koku more voda sodit.

1. Voda engazhlova ni drugoga kelena
ukop sbrana voda skervi in sdrusit fash,
lou, te se sheli je von vodu u jeterh kar
zhlova jne al spije slega u shelodzu sku,
hane jedi al spise, potegnejo jetra naje
u shivleine, in slozhje u 4 shile tija
rupla, namrezhi: i se shlahne je v gren
ke shofte slozhje u jetra po shilak na
sadne u shouzh.

2. Te sefhe in grobe shofte po shleje
po shilak u urana.

4.

3. kar je s^he bel vodenga, gre s^hus^hite na lediza.

4. ker je na sa vis^he kri ozh^hena, gre po us^heh s^hilah h^h pomuz^h t^higa zhloveka.

Dalej naprej je treba merkat per s^hos^h naj n^h te vode s^h rezhi:

1. farba te vode.

2. se okulstave in us^hasaine te vode.

3. kar je to nober sa popadenu

4. u kulk saleu je lista rastale.

1. Sa parva farba te vode je se doina al do, je sorte, namrezh: bela al zherna, se dve farb so na na s^haleu slozhene.

2. v okulstave in us^hasaine imaje 2 lest. nosti, namrezh: zhista in gof^hta.

3. U vod je naide velik use sorta rezhi.

5.
4. Voda je u 3 sale restale: i na dno, 2 na
pred, 3. na verh vode.

1. Sa spodn sal kashe bolesn u dne shivola
pod reber, in 2 sal na pred shivola, 3. sa
sgurein sal kashe bolesn u glar.

II. Koku more voda lovili.

1. Voda je more sjubrej porfrezhi u en lep
pomit glash.

2. Voda je postau na en tak kraj, de ni
pre merstu ne preurozhe.

3. Voda je ne sine prevezh prelival.

4. Voda je more u en zhif pomit glash prelet.

5. Voda ne vezh kel u en glash senga u led,
ne vezh kral, deb je she mein blu, de farba
je ne spremen.

III. Koku je more voda gledal, od tega

Je more na 6 štukou dobru merkal.

1. Voda uen zhišt okrogu glash ulet.

2. Ša glash more na švelli poštant.

3. Voda more škal pou šitelza ure smeram
per gmahu.

4. Na tu morejš dobru merkal, al je bo
voda kej špremenila, uzhajih je voda
u sarhetku gošta ket mošt, uzhajih ra,
su potler gošta, uzhajih rata potler zhišta.

5. Šposnal štarošenga zhlaveka, šakajen,
ga obroka voda je mlezhne šarbe, engaper
iš letih nezal bela in gošta, engamlaoga
udrušhenga je ermena zhišta engamlaoga
zhišta ket voda, šu je šrava voda, kar
bolesn šadene naidejš naprei šamerkanu.

6. Tu se bo nar pred golfalu, zhe bo beurnik
Svezher laka rihla jedu, de bo shefran moker,
sok bo voda ermena, keb vin slopiu bo voda
erdizhe; Tu je golfije seh arjalou.

IV. Kar farbu te vode sadene:

1 zherna kel tinta, 2 zherna kel lug, 3 jira
kel jvinz, 4 bela kel voda, 5 bela kel Sava,
6 bledda kel merlyh, tu pomenen popolna,
ma huda sheloz, 7 bledda kel mejna shupa,
8 bledda kel kob kosa aprau, tu pomenena
jedna bolezen, 9 kava germena kel limone,
10 ermena kel jabka, tu pomen dobra kri
jen popolna ma hladna, 11 erdezhe kel slalu,
12 erdezhe kel ogejn, tu pomen popolna ma
urozhe kri, 13 erdezhe kel shefran, 14 erde,
zhe kel jienzhen shefran, 15 erdezhe

8.
kel plemen, tu pomen ferderbana na
sura, i berdezhe kel vinu, i selenakel tra,
va, tu pomen dolj maime se nature.

V. Od teh rezhi, klire je u vod naidejo.

u vod je naide i rezhi, namrezh:

1. zirkel, 2. smelana, 3. pešt, 4. kri, 5. natilth
seme, 6. mehuryal klabuti, 7. soderne, 8. kou,
na kol meqla, 9. dlaka, 10. pege, 11. pleve,
12. prah, 13. kel drobna pysheniza, 14. gnoj,
i kar je na dno poleshe kel polug, i me,
ghoba.

I. Od Lirkelna pervijh

Ta zirkel je ka jgorein tal se vode pomen
bolesn te glave, per tem je rezhi merkak
1. En grob in debeu zirkel pomen bolesn
u glav od kerui.

2. ka je zirkel tiolne farbe pomen de

glava boli od fajhlou.

3. Bled in zhišt' zirkel pomen de glava boli na lev plat od flusju.
4. En ermen in zhišt' zirkel pomen de glava boli od shonsta kliri šrupla gre.
5. Svenghene farbe zirkel pomen de ga mezhic.
6. Selen zirkel pomen de bo ta zhlovk oglyshu.
7. En zirkel kleri je breje pomen Bashi shlah.

II. Od Smetane.

Per tem je treba vediti al je voda od de, lezh pernejena bla, debla smelana te nozhne urshet ne bla al od nozhne sme, lana.

Od Smetane je 4 rezhi vediti,

1. Kadar je smelana gošta in voda tud gošta, pomen de ta zhlovk velik velrou

ima u shivolu.

2. Fehka smelana in blede pomen vro,
zhina teh pluzh, serza, persih in jela.

3. Zherna smelana pomen sa per se shile
med jeler in urana.

4. Selenal zherna smelana pomen misler,
bojt.

III. Od kerri u vod.

Od tega je srezhi vedil.

1. Kri na vod gofja in voda smerdi pomen
de kri is mehurje pride.

2. Kri na dno vode pomen per shen shih
neh zajt.

3. Zherna kri na dno glasje pomen de
priede to kri is lediz.

4. Zhijta kri na dno vode glich kel bi
is rane tekla, pomen de ta kri is le.
diz tezhe.

11.
5. Zhiška kri posred vode pomen de ta kri
pride is želez in bodlajé.

IV. Od pešča na vod.

Per tem imajh na Brezhi merhal

1. Erdezh in terd pešk na vod pomen de kri
u ledjah kamni.
2. Biu terd pešk na dno glashe, pomen de
je je kamen u ledji sdrobu.
3. Biu peški na dno vode pomen kamen
u mehiri.
4. Erdezh mehaki peški u vod pomen en
sekozh pluj.
5. Erdezh peški u vod bres merdže pomen
urozhina želez.

V. Od notirlih Semena moškiga al Shenškiga.

Per tem imajh na Brezhi merhal:

1. Kadav je seme stalenu na kioje, pomen de sta mošk in shena pa uzala.
2. Kadav je seme mastnu in goštu, pomen de je od engazhloveka, klira je zhipta in shiva, in zhes nalun shiva, od toa pride huda bolesen.
3. Kadav seme smeram na vod obfioji, pomen ta jemenška zelka, seme grije.

VI. Od mehurza na vod.

Od tega imash na 3 rezhi merhal.

1. Velik mehizou, kadav je voda opo, zhije, pomen stara al douga bolesen.
2. Velik mehiz na vod, pomen de ta zhlovk velik vetrou ima.
3. Velik velikih mehizou na vod, pomen bolezhina tija shelotza in teh

malih zheu od vetrov in faihlo, al de fole
male zheuzo okehle, ki ti vetrovi sek te
o jpre shonstne faihlost ukop sheno.

VII. Od jagodzy al isker na vod.

Od tega imash 2 rezhi vedt.

1. Kadar je jagodze per verhi vode vidjo,
pomen fluj u glavi.
2. Kadar so jagodze na dno, al per pred vode,
pomen, de je fluj is glave u perji stopu.

VIII. Od megle u vod.

Od tega imash na 2 rezhi merkat al vedt.

1. Ena megla, ktira je soerzhene farbe in
na dno glashe pada, pomen Jetha.
2. Megla ermena al selena, pomen veli,
ka vrozhina sek Jeler.

IX. Od dlake u vod.

Od tega jo 4 rezhi vedit al merkat.

1. Duga dlaka ermena al erderzhe pomen urozhina teh lediz.
2. Masna dlaka u vod pomen urele ledize.
3. Debela dlaka, in kadar glash sagugle, pomen saperele ledize.
4. Volnate farbe dlaka u vod, pomen doljemaine nazelmu shivolu.

X. Od peg al pegave vode.

Kadar je voda gluh ket deb bla pegava, od tega jo 2 rezhi vedit al merkat.

1. Pegu u vod pomen skrumbena kosh.
2. Pegu na dno vode pomen de je mehira skrumbast.

XI. Od plev u vod.

Od tega so 3 rezhi samerkal.

1. Pleve na vod ene shenjske, pomen de ima materiza/bouna, in de ta bela ima.
2. Pleve u vod in voda fimerdi, pomen gnoi u mehiri in pešk.
3. Pleve u vod klira je bleoda, pomen ta nar hujsh zelka.

XII. Od prahu na vod.

Od tega so 3 rezhi samerkal:

1. Kadar je velik etrob niga prahu na dno vode, pomen ta nar hujsh Boshyajt.
2. Prah po pred vode, pomen lesnika japa in bolesn teh pluzh.
3. Prah, kadar gregor in dol, glich kel kir Sonze skus shpraje seje, pomen de je

16.
ena shenška, in de je 2 al 3 mešje še
noshezhe.

XIII. Od debele rezhi tēt (drobna psheniza).

Od tega so 3 rezhi samerkal:

1. Ena debela rezhi ket drobna psheniza na
glashu, pomen de shenška nima zajla.
2. Na dno glashu taka materije zherna,
pomen, de ta shenška ima provezh zajla.
3. Se jete materije in siva, pomen bolešen
te urane.

XIV. Od gnoje u vod.

Od tega so 3 rezhi samerkal:

1. En mal gnoje u vod, pomen de ledize
gnijejo.
2. Velik gnoje u vod in smerdi, pomen

- 17.
- de je šhenška, in de ji materniza g nije.
3. Gnoj na sred vode, pomen jelka na jeterk.

XV. Od poluga u vod.

1. Siu polug na dno glashi, pomen de ta bolesn je leskku serz nije.
2. Polug jorenzhene farbe na dno glashi, pomen Smert.
3. Zheru polug na dno glashi, pomen mesele na jeterk.

XVI. Od mezhoba u vod.

Ta nar vezhkras urzela galefa, kir misl de je megla, pa je ulazh ena mezhoba po vod kol en vrak u shmukleh al dem od tega so 3 rezhi samerkal.

1. Taka mezhoba per verh glashi, pomen med.

2. Taka mešoba u pred vode, pomen bo, leon in sapora teh velrou.

3. Taka materije na dno vode, pomen de krish boli.

VI. Toku more voda sedit.

I. Od te zherne farbe na vod.

Ta zherna voda pride is 3 uršehou.

1. Is perjih, 2 is pomankajne se notrajne mozhi. 3 al pa kadar je smeshana kak, jhna druga materije. Od tega je izrezhi samerkal.

1. zherna kadar mozhu smerdi, pomen prijad al velika vrozhina teh pluzh, in smert.

2. zherna voda, in na dno ena plaste, pomen de ta zhlouk bo ob pamel perjhu.

3. Voda, klira je u sazhetku selena polla raba zherna, pomen smert.

- 4. Zherna voda in mal noler pomen Smerl.
- 5. Zherna voda Shenjka spod gošta na verh
relka, pomen de na tekozh ker vi ter pi.
- 6. Zherna voda u sazhesku te merselze, pomen
sdravje liga bounika.
- 7. Zherna voda u merselz na 4 dan, pomen
sdravje liga bounika.
- 8. Zherna voda u merselz, in bounik je poti,
pomen de je Smerl blisu.
- 9. Zherna gošta smerdkiva voda, pomen Smerl.
- 10. Sgorai gošta spodai zhišta in zherna voda,
pomen de temu zhloveku rada kvi tezhe.
- 11. Sgorai zherna spodai bela, pomen vodeniza.
- 12. Verhu gošta spodai kouna, pomen bouna
materniza.
- 13. Zherna zhišta voda, pomen de se na
svra zhišt.

II. Od blede pjenz hene farbe na vod.

1. Ena usaka take farbe voda, pomen Smert.
2. Take farbe in en malu zherna, pomen Smert.
3. Voda ktira je le sgorai blede, pomen de
šoshjast mezhe.
4. Bleda in masna voda, pomen vodeniza.
5. Bleda na kliri je velik iskar in me,
hurzou, pomen zelka pluzh.
6. Bleda voda masna kel vale pomen
dolgemaine leh natirlih fahtou.
7. Bleda voda siukasta, pomen de je voda
papira.
8. Bleda voda u star bolesni, pomen Smert.
9. Bleda erdezhkasta voda, pomen Smert.
10. Bleda voda sgori zhipla srodei kou,
na, pomen u kralkim sdrauje.
11. Bleda voda na kliri je smelana dela,
pomen boune pluzhe.

21.
12. Bleda in gošta voda, pomen bou na žebra.

III. Od selene vode.

1. Selena voda u merselz, pomen Smerl.
2. Selena veng a broka, pomen de mu bo kronf raju.
3. Slo selena voda, pomen de je nekej žrupen, ga fnedu.
4. Selena voda in selen zirkel, pomen Smerl.

IV. Od bele vode.

Ča pride is 4 urškehou.

1. Od natirlih ize.
2. Od raslozheine teh fajhsou.
3. Od doljemaleine na mozhi.
4. Od šaperaine. Od tega je šrezhi šamerkal.
1. Eno lepa bela voda, pomen šaperle ledize bled obras, sefku šruptu.
2. Bela voda is bledim zirkelnam, pomen de ga mezhe.

3. Běla šhlemastá voda, pomen fluj
u kervi.
4. Běla gnoina voda, pomen de se ledi,
ze gnojě.
5. Ena lepa zhišťá voda, kliva en mal
na kri zikne, pomen kamen u metiri.
6. Ena gošťá běla voda pomen Felňa.
7. Běla zhišťá voda, pomen meršla in
juha natura.
8. Běla in gošťá voda, pomen meršla in
saihtna natura.

V. Od erdezhe farbe na vod.

Ta pride is 3 ushehou

1. Pamen grolu vrozhina.
2. Od terpleine.
3. Od shouzha. Od tega je 14 rezhi samerkat.
1. Ena erdezhe voda, kaolar krish boli,

pomen de musq grije.

2. Erdezhe voda u merstz, pomen Smercl.
3. Erdezhe kouna voda, pomen bouna zelca.
4. Erdezhe gosla kel vole in smerdi voda, pomen Smercl.
5. Erdezhe beukafla voda, pomen zelka na piluz.
6. Erdezhe voda, iz zherim smeishana, pomen ena velika uozhina lek zelca.
7. Erdezhe voda kel gajtrashe, pomen mer zelca.
8. Erdezhe gosla voda in nekej er mangano, ter, pomen misherboft.
9. Erdezhe zhipla voda, pomen de sa zhlovk je izk nature.
10. Erdezhe gosla voda, pomen de je faitk izk nature.
11. Erdezhe motna voda, pomen, de bo bouniku bulshi.

12. Prevezh kouna erdezhe voda, pomen Smert.
 13. Erdezhe voda, kel kri, pomen Smert.
 14. Erdezhe voda per vodeniz, pomen Smert.

VI. Od mastne vode.

1. Zhe je voda igorei bela in na verki
 ena meshoba kel ena palzhouna,
 pomen de je ta shlahetri shonjs skul
 lediz jushi, in od tega zhlovk peisha.
 2. Zhe ta meshoba le zhesen zait pride, po
 men, de je ta zhlovk huyshe.
 3. Ta meshoba plava je, pomen de je u
 ledyah bolan.

VII. Od moztave farbe voda.

1. Zhe je voda moztave farbe u en bo
 lesni, pomen Smert al na shinleine,
 Smert zhe sefika ja pa ima in je
 aeishe, shinleine pa zhe zhlovk

2571.
Savzhi in uje nje bolesni.

I. Sa oshpze pregnat.

i. Kijelza slouz, kijla abeshi na ozhi bo bulsh.

II. Sa prijad u ozhek in sa oshpze.

Je lu nar bulshi, naredi je taku:

i. Usem plaibesa; tu kar sa la bela farba
nuzajo, naredi jain shidupa, zhe hozheji
vezh naredit usem vezh, in den u en
glash kapre zhejo je vezh bulshi je, ulij
lasthki ga vole noter, nuytenzeit de je kap.
ra slopi, potler ulij drugija lasthki ga vole
u ponva, in ene pou meim uska, in den
na oyejn, de savre dobru, usem dol, kadar
je she na pou pohladi ujui noter la shdu,
na od plaibesa, in tisku vol is kapra, in
ik dougu meishci de je saz hnetordit

in bo dobro in pokrila imei.

Šte šaube naredi plašter zhes oku iz ur
 Ša šauba je suot sa drug prijad in pšhen.

III. Ša kouno ozhi.

1. Ušem jengelnonga šhofta škutheiga
 na med štem ozhi mash, ušame uš
 kounajt is ozhi.

2. Urednakou šhoft šmedam šmeišhan
 suot nuzga.

3. Šu šelše petaperšenk, den u vinu
 uena kufrena pošoda, pušt šal 48 ur
 šu šelše abesh na ozhi ušame uš
 kounajt is ozhi.

IV. Kadar mrena alpika na ozhi gre.

1. Galun štop u vod, katera je is krev
 niga mleka šhjana, šifla vodo
 ozhi smivai, šu šravi uš is ozhi
 kar gre gor.

2. Šeh vremenih siol shaft, u ozhi devai,
Zri dobru.

3. Golobova kri je raunu laku do bra, snjo
ozhi smival.

4. Elzianava vodo namozh de je slo smozh
škuhei de bogosta ket med, stem mash ozhi.

5. Šhonft Senofauga semena, je lud dobru.

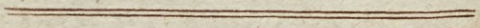
6. Gelinow šhonft smedam smeishan stem
mash.

V. Zhadar isozhi smiram salse leko.

1. Gajtrašhe na uod kuhei stem ozhi mash.

VI. Sa kremishle in gnoine ozhi.

1. Med in je jih ukup škuhei stem ozhi mash
je nar boljš sa take šcite bolešni pregnat.
Došti jih je, kleri si is Sila ozhi per der baji,
šatorei na beri, ne šhivai na šanzu, ludi
ne umraku, in ne per mešzu.

24.
I. Sa usheja.

Kadar usheja bole al van tezhe.

1. Shonp is kiselze usheja kapei, je sa lake bolesni.
2. Konoplou vale in kafia noter slople, na po ene tri kapelze usheja ulivai.
3. Tiga sherokija krapotza shonp noter kapli.
4. Diolnu vale usame use bolezhine is ushej.
5. Buzhen vale glih loku je dobru.
6. Devih shimarny korenine kuhai na mleku, usheja mozhl, je dobru.

II. Kadar prou ne sljshi.

Ena shauba nared je grošnu dobra salu, de sljsh sret, kel med.

1. Usem en kvintely lapacke, sulk mastike sulk redkouga semena

glouy, (ku smeiſhei ukup med en malu medu) tulk nagelnih ſhebinz, tulk ſhefrana u temwa mozh en malu pravole u lekni je nober u ohtu, bo ſpe. ſliſhou.

2. Krinowvate u ofheja kapal, tuot nuzja.

3. ſhonft ſleh ſhivih kropiu ſlaſtkim valem smeiſhei, u ofheja kapal, nuzja.

4. Kander manou ſhonft u ofheja kapal.

III. Kadar je ofhejih gnoi.

1. Koſhmarin na vin kuhei ingorku gor na ohtu abeſh, ſna nuzja.

2. ſhanba nared: u ſem goveiga muoga in gobe, tu up ukup smeiſhei, ſlo ſhanba nober po ofhejih maſh, je dobru.

3. ſhgaine u klermu je hmel namozhen bin, u ofheja kapari, je dobru.

IV. Kadav u ofheja' kei Slesē.

1. Nared ena svezhe: slouz sabnikouga jemena in smeifhei med usk, nared ena svezhe, tista' perstogi, pušt de je bo u ofheja' kadila, nei bo kar hozhe shingga u ofhesih, uš gre jamu von.
2. Belinow shonft u ofheja' nali, je sud dobru.
3. Šeh grenkih mandelnou vole je sud dobru.

V. Kadav je ktermu bula sa ofhe, jam rouna.

1. Usem bobove moke in zisarne mo, ke, smeifhei medu nolet, rounej štega flaišter na bula, du štri prou dobru.
2. Ša špižhešt krapolz slouz abesh

gor na bulo.

VI. Trádar ktermu po ushejih pišta
al sganí.

1. Mandelnou vole, u ktermu je kafa
soplena, usheja kapal, je nar bolsh
erznije.
2. Balsam je tuod dober nolet kapal.
3. Koshova sjaunza gorka usheja ulival nuz.
4. Tabak u je jihu skuhat goroku u ohu ulival.
5. Lerkvenu kadilu u prou stalkimu vinu
skuhat, goroku u ohu ulival je grosnu
dobru, sa ushe suleine po ushejih.

I. Sa nos arznije.

Trádar ktermu kaka rezk u nofu rajé,
je vezhkrat permeri, de rajé keben meju
in slo snerdi, tu nemore dergazh pre.
gnat, ket, prim skleishem en malu

von potegni, odresh is britva, nolem
saku nared:

Stouzena korenina Enziana, udakni
u nof, in ga imei zhes nozh nolet, no-
tem nared shauha: usem krevniga
mleka korenine ena pest stouy
shant nared u ena pofoda, med
ta shant smeishei sa 2 grofhe
moyfik in sa en grofsh vish peta
in tulk lofshkiga vole ufe ukup
smeishei; sta shauha mask, szel tmae.

II. Kadar kri prevezh is nofa tezhe.

1. Nared korande na ural, drejhena
pest hrena, naberi ga na ena shipya
al korenina tek shivih kroyiu,
se korande den na ural, ho neha,
la kri tezhe.

2. Besgov pirje stouy listu jhno fai neha tezhel.
3. Stouy ena hrajsova shishka, je dobru po, fush, stouy nared shupa, in sulke galuna stouy ukop, jhno fai kadar kri tezhe, koineha.
4. Al pa bresova goba feshgi, list pepen jhno fai, je sud dobru.
5. Pa sud uranah kri ustand hrajsova, jabla, nova, hushava goba imarufeglih murzh kol bresova.

I. Sa usta arznije.

Kader je klermu mehiri poustih rauna, je al shnabli pokaje:

1. Kadar je shnabli pokaje pomash jih is fiol, nim volem, al pa
2. Blaibefa narval skuchi, sta shauba mash.
3. Zhe je shnabli gnoje, tok nared ena shau, ba: usem Silberglad, plaibef, usk, tu skuchi

na lanenim vol flega rounai flajster
tu koi sazel.

4. Škonst te gošpaške bišelze flišim mož
tu sazel ufe sake mehrije in oškrumbe.

II. Od jesika in negove bolešni.

Kaotar je klermu kei na jesiku rouna
tu je kunštnu šzell, mal klermu je
preskene sahu sa te rezhi.

1. Lapaska is vinam in smedam ukop
šop, al smejšei flišem, mastu, noder
deroh u ušlih keš sa en bob, je hitru
šopi, tu nuza.

2. Gumiarabika u vod šop što vod
ušta šperai.

3. Ša rošhe petaperšenk šouz sme,
dam in tištu u ušlih deroh, tud nuza.

III. Ša Musfer.

in ufe sake rezhi, kalvie je na zheluji
rounaje in gnoje!

- 57.
1. Šeh šivih kopriv korenine na vin kuhat in stem ušla jvirat.
  2. Galun u ješihu šlopt, ušla smivai.
  3. Šerpolyou šhonft u ušlih deršh, al pa šerpoly ovezh tu nuz.
  4. Šolohove korenine u vod škuhei, šlijta vodo ušla smivai, tu jnuzar is grunta ran.

I. Ša šabe, kader klirga šlo bolijo.

kadar od vrozhine šobje bole, tu je nos na, kader na gorkim bol bole.

1. Šlouz pehtrana, in mere ukopen malu is ješiham jšahitai, jpreshei list šhonft deršh u ušlih, tu je grosnu dobru.

II. Šobje bole od mrada.

1. Usem dimberje, pehtrana, nagelnih Šhebinz, Šhaibelna, petaperšlenka na belma vinnu škuhei, denen malu.

Terjaka nober, tu deršt'u ušlik.

2. Teh plavik lili korenine na sobek deršt.

III. Sa ufe bolezhine teh Sob.

1. Zhejen, pehran, majlik, tu na vin kuhat, sem vezhkras ušla smit je dobru.

2. Shaibel u zefihu shkhei, sa zefih ušla jemli in sobe smivai.

3. Teh plavik lili korenine in gunder, man ukop flouz, tu deršti na sobek usame bolezhine.

4. Kadilu gulbana ušla spuškei nuza.

5. Sobnikove korenine na zefihu kuhat in deršt'u ušlik, jamo sobje se radno, sem drobe.

IV. Sobebres kleish roval.

1. Uem u Apotek Armonia ka flouz sobnikouga pirje, smeshei

50.
ukop, sprejſhei, nared jlega ſhonſt, ſtem
pomash ſob pade van berſhi, bres uſe bolezhine.

V. Kader kdu nemore govort, al ob ſhlima
vrude.

1. Usem alibon, mere uſa kiga glich ukop ſlouz
tiſta ſhlupa noter zemli.
2. Biter, ſenofou ſeme ſlouzhennu ſmedam
ſmeiſhei, je dobru noter zemal.
3. Galai na vin namozh inga uſlik derſh.

VI. Tuzhernu od ſob ſpraul.

1. Usem u Apolhek Aquafertis, ſmeiſhei
med voda ſmozh ſobe is enim pereſam
in usem en ſeknen blezhek dergni ſobe
ſhnim, ſtem je ſpravi uſe tuzhernu od ſob.
2. Koſhmarin ſeshgan den uena ſhidana
ruta in ſobe ſhnim ribai sud nuzza.

VII. Kader kliv kri pluje.

1. Krafkove terſhe na vin buhal in gorkupi.

2. Lepatka, mera in terposzja u vod namozh, listu pi, sud miza.
3. Betanka na vin kuhat in gorku pi.
4. Oliban na vin kuhet in pi.
5. Gaidroshe na vin kuhet in gorku pi.
6. Galun in brajstove shifrike ukop ku, hei, je grosnu dobru.
7. Sa sherok terposz na vod kuhet, sud miza.

I. Sa kronf pregnat.

1. Usem se erdezhe mellike in Prejju, ga pi je stovz is shreham ukop, tega rounai flaishter na kronf.
2. Usem en resbelen kamen, den gor nain foli in moyke gobe, pijs de je bo ta dem kadiu skusen drahtar u usla, oot tega govishnu preide.
3. Usem brinonga zvela kolker hozhejn

den nater kafe, slem pomozh kronf in
 perljni gor engorak hleby, kader ga is
 nezhi usamest, suzhe vezhkrak nareditj
 od tega bres z vobla gre kronf.

II. Od uraku al bule u gerlu.

Kader viditj engazhloveka, de ima urak
 slooleku, in ne more posherat, tok je gvist,
 nu bula u gerlu.

Odsunej na urak nared flajstet slega:

1. Usem mofhkiga wcednika, in glastawzh,
 niga gnesda, smlekom opar, obesh na
 urak 24 ur.
2. Usem Sijso³ hoby, fige, vaimperle, tu dobru
 skuhej na vod in tu ni, zel uje² no uraku
 in gerlu.
3. Slouz bringe² nai u smelan saure, slem
 gerlu abesui.
4. Lojeva² vezhe² segredi in a beli rubzi.

akul uraku obesali, je lud dobro.

III. Od zhefelna al mehirje u gerlu.

1. Usem goluna, pehrana, limberje
flega suha shlupa po en malu no,
ter jimli, zhe vezhkras boli je.
2. Ter polzou shonks ni, in surnei gert
mask.

IV. Od sheje skam je potolashl.

1. Slak fanes na vod kuhel in ni
usame sheje.
2. Roshmarin in kijelza ukup gluh toku.
3. Merola frishna voda is je si ham smeishana.
4. Kijelza, nasiran, sherok terpotz in
brinove korenine kuhel na vod, ta
voda usame sheje in shihar je nize
ufak boumik ufakmu planu.

I. Od Sape, kader klermu smerdi.

1. Nagel nove shebize, in paradisholz svezt.

2. Lubje od zelrone kuhci na vod, tu pi.
3. Zucker in Ambra ukop skovz in svezi.

II. Sa leshka Saja al naduha.

1. Usem ena relku in je tak naulez is zhe, morikovem koreninam kakor Saja nau, lezhe is shpeham kadar ga pezhe, potem je den mozht ugorka voda 4 dni, potem je von usem, vers zhe merika prezh, oshmi relku u voda, in tista voda pi, bogri shnu Dobru, de nuzi.
2. Beln je tud dober pil.
3. Trigely is koreninam ukop kuhat.
4. Belonka na vod kuhci. Stistem je poper. Sih masal, tud shi lohka Saja, dobre ^{perj.}
5. Komelze na vod kuhat tistu per nuzi.
-
-

Od Pluzh.

Kadar je rouna po njeh kel oshpze
algnoinu presu, tu je po nemjšk Lun,
gengeshwer, tu je bulze:

1. Zhefen na mleku kuhat in pit.
2. Mandelnova sderza in med ukon
flouz in tu noter jemli, je dobru.
3. Prake kuhci in tista shupa gorba ni.
4. Med in puter ukon smezhkei in
tistu po en malu pi, tu nrya bes
zvibla.

Od te nar huijhi zelke, klera fusthi.

1. Koshmarinou seme na vin kuhci
in tistu pi.
2. Zehmenova moka in shaija in
tista rosha kleri je prav Balsam kon
smeishei, stem perjmath, dobru
slu.

3. Belonka na vin in med / skuhei, de
sauce, gorku pi, narbulsthi je tu.

4. Morava, ka po verah raje slouy in na
jesihu oshmi kel pelenouy rounaje,
siflu goishnu nuzja.

Sa Telka na pluzhik.

1. Sherkouy, al Akon po nemshku, tu
na vin kuhei in pi, tu usame use gni.
loba od pluzh.

2. Mera na vin kuhei in pi.

3. Enafa 2 lola na en pikel vina skuhei,
is enim quinteljam limberjem.

4. Teh shivih kopriu seme na vin kuhei
in pi, korenine jo en malu flabi.

I. Od bolesn na shenskih persih.

Zadar je nje pers gnoje.

1. Usem terpoza ena pejs slauyga, ena
shliza nuzra, shaise 2 lola, tu szri

ufj ukop, oshmi skuse nazuine, smej,
 shej' fezhmenove moke de se shauba
 narodi, sho mash'al pa flajshler yor devai.

II. Saraka na maternih perjehi.

i. Usem jabk kulker hozhest, sedob lu,
 shina von, den masti u ta lukne,
 den uena ponu tempal, kadav boda
 jabka mehka, smezhkei isena shliga
 ufj ukop, shaga rounej flajshere, lu
 gvishnu nrza.

III. Sa Bule na perjehi teh Shen.

i. Usem shvepla shauzhenga in medu
 bele moke smeishrei, shaga rounej
 flajshere.

IV. Tuga Shenshim mleky mira.

al pa dega klira nima dega dobi.
 i. Sladk' laneu in fengelnou seme

2. Al mašk is komelzhnim valem in grej
 tu šri volne glide in nje mda mizh in
 kraft.

3. Al usem deuje šhmarnze prije in vel,
 kiga korena škuhei na vin, abešk gorku
 gor, tu bogvišhnu mizalu.

Kader zhlverka mres treje.

1. Delinou šhonpl in zucker noter jemli.

2. Sladk žanes na vin kuhei gorku pi.

3. Šorkauz na vin kuhei, puš de je ishladi
 usakni en resbele nu žeklu noter, de je
 šret ogreje, tiš pi, bo kmalu mres prezhi.

4. Usem laushon rashe $\frac{1}{2}$ pušti pojušh
 nareo šhtupa, tiše šhtupe en quintelz
 šjirrei na teshe na vin 4 al 5 žuler na,
 ter useš bogvišhnu boli.

Sa ta ufa boajna Merdža.

1. Usem en quintelz ušhenka škuhei na

vin, s'refš umej medu in zakra, in
kador je zhmli, de meršlja von gre, kar
narbol grobu ko more nej popije, 4 dni
potem jeine meršlja.

2. Uoem šenoš bleter $\frac{1}{2}$ lola, barbare $\frac{1}{2}$ lola,
zveb ilol, beinškeine iquintelz, su šku,
hei na vod kuhau den nater iquin-
telz mere, su nej piše mlazhru.

Sā na 2 dan Meršlja.

1. Besjau zvelje, pušhpanau piše,
šaušhenš rošhe, šherok šerpoz ško,
reninam na vin kuhai in pi, šri prou.

2. Uoem ena pešš šlahenka škorenš,
nam šlauzga švrefšhei med šhyaine,
in glih pred meršlja en vinšk glašt
popi, nuzā bres zvišla.

Sā na 3 dan Meršlja.

1. Šormendil tu je šhenšk mednik

na vin kuhel in pi.

2. Škonst is bendibje na gorkim vin glih
pred merstza noter ušel je luot dobru.
3. Delelnu seme na vin kuhel gorku pel.

Ša merstza na 4 dan.

1. Verhove korenine, volovi ješk in seno na
vin kuhel in gorku pi, miza.
2. Petaperšenk 4 jutra na vin kuhel in
gorku pi.
3. Usim ofkiga berpoza ena pešt, šhendjan,
ševih korenin, šhlaknika, usjakiga
ena pešt, suufe ukop stonz špreshei med
en majelz šhgaine kel pelinonz usakbors
pred merstza i kosarz popri.

Ša boški šhlak.

1. Kliv usak dan usame noter 2 šder na
senofa 2 šder na popra, šiflga šifl

dan ne sadene bochi šklak.

2. Uzem šmarinz 2 liber stouz žeh
in ulij 2 pirkle žmístga vina, mušt
4 ledne pokriva štad možka, potem
mušt 5 krat jeshgal, tu vinu taku
jeshganu je buljhi kel štaku. Te vode
60 kapl na kopriuni vod noter, uoč
ujak dan 2 krat in list gled, kd in bo
sadel šest šivih kopriv prou sribi
bo buljhi gvishnu.

Käder kluga Boshjast mezhe.

1. Uzem roshmarina, beinrudze uja,
kiga ena, post, belonke 2 pesti in leh
rosh mishje asheja, šest vode jeshgi
in te vode uzem ujak juter ena škliza
noter, pomaga gvishnu.

2. Usem u Apotech Ambra i lol, in jelenou
ga roga i lol, tu slouz jstem je kad, de
dem u gerlu gre usak vezhir je dobru.

3. Usem ushenka tolk kel 20 jez hmeno,
viti sedern prese ima, popra pou vezh,
Senofouga sederna 1/2 lola, tu use ukop
slouz, in u tednu 2 krat na lafenidel,
nou vod noter usem, bo bulzhi, kel tu
je more u tednu kje mlai u njemu
in tu zelu lelu, klirga she dougu ni, bo
gvishtnu frei.

Sa Mankulje.

Ter bolezen je labu ushafana, zhlook
ni nikol vesju, je mu nobena vezh ne
lubi, na bali ga vezh, vonder vezh ne
more.

1. Skuhci velkiga korena na vin, pijs
de je ishladi, utakni en resbelenu

98.

šhelesu' noter de se' spet' jagreje', listu' ni.

2. Ambra' na vin' noter' ušem en quintu',
enkrat, tu uje' mankulje' ušame.

3. Šhentjanshove' korenine, volovi ješk',
ta mala' podlepniza, šlega voda' šehya,
na je' ta nar' buljh' od te vode' 2 al' slake
popel, je' tu nar' buljhi' sa' jrah' sa'
štare in' sa' alroke' sa' moškke' in' sa' šhenj,
ke' ujakmu' štanu' prešhene' uje' šraštne
in' leškke' šraštla' sa' gvišh' nu', sa' gvišh',
nu' je' en' dober' midl'.

Konzujih' snotrejšh' neh' boleser'.

Va' lake' Bule' in' Mehurje' ka' slo' peko,
in' so' urozhe', erdezh', plave' farbe.

1. Ušem' zhejna' škuhei' ga' na' vod' in'
šlauz, gorabesh', tu' nuza.

2. Kibjshou' seme' in' lanen' seme

kuhei na mleku in gor abesh hmalafna.

3. Ta slata korenina na vin kuhana gor abesh.

4. Šriškon krapav listje gor abesh, tu usa, me kolezhina is bule in žjel.

5. Lomlje na vod kuhei gor abesh.

6. Kuhane fige stouy in medu ukop, obesh gor.

7. Ershen zuelje in plaike u laškim vol smai shan, stega flaihtler gor devai, u sake iz ur drvsiga.

8. Živara kuhana stouy s medam smeišhei gor abesh.

9. Usem medu, terpentina in en malu kafe smeišhei ukop de bo shauba, tu gor abesh bo kmalu žjelen in kolezhina prez uselu.

Sa kake stare kerde Bule,

klire je predel nozhje in od nobene rezhi je ne imezhijo.

1. Usem keh plavih libi korenine šenhei

jeht, slouzy, gor obesuj, bo smezhilu tud
pvederlu in zelilu skorbulhiga matu,
knker ta arznije sa lake bule.

2. Senofou seme in velk koren slouzy,
gor obesh.

Sa Skrumbe.

1. Usem u shlazun Silberglal 2 lota,
foli $\frac{1}{2}$ lota, jepiha 2 shliz, lajhkiga
vale 2 shliz, tu tok poen sled isena
shliza dergni, de se naredi kel ena shau,
ba, in stem skrumbe mash.

2. Slouzy selenga besgouga listje obesh gor.

3. Usem shaipe in teh merkih kaprin
kurhei in stem mash, k maluprestene.

Sa Praka.

1. Trije od rosh marina slouzy in gor
obesh, tu nuza.

2. Slouzy galuna in teh erdyhik zherman

klivem glifste pranje, tu gar abesuj, tud
szeli raka.

3. Kregulze popust slouz, ta shtupa smei,
shei med Med, ta shauba szel usazga raka.

4. Koshtronow slouz u listem zvine mozh
gor pokladi, to szelen na enazh minavi.
She Rak, sluz in usaka okul sebe gnila
gorezhe rana.

5. Serla uenzhepin jeshgi lista shtupa
podrejas, tu usame u je gnilu in den je
meju is usake gnile rane in bilru szeti.

6. Se velke krole po nivah, tiste den uen long
in shteta Lloka sraven, jeshgi pod frei
nebam, long pokri, lista shtupa podre,
jas je groonu dobru.

7. Shinapnu, hren in med tud nuz.

Da Finfel.

Tu je ena holezhina sbr je le ltkne

delajo, in je lorduakali, smeram von
 lezhe zhišta voda mal kolej gnoi, je mei,
 hen dergazh ket rak, samu pred ra,
 kam gee en erjou alnk, von lezhe ena
 erjava škranza in smeroti, je ulezhe
 ket lim, pred finstel nam gre pa te
 beu in erdezh wolk, in ne je laku, ket
 rak naprei.

1. Še bresanga pepela nared lug, šem
 usak dan 2 broš spirai rane bodobu.
2. En flaišker is oufne make in lašer,
 zonga vole nared in gorobesui.
3. Ed zhmerike shonst u lubne šapat.
4. Še koš je repze štupa nared gor potre,
 šaj sud maza.

Še gjeršadme pike!

1. Usem Nonika ilal, plai beja ilal

kapre z quintelza, tu uje ukop smen
 posem usim uska 2 lola, lasth kiga vali
 2 lola, jelenouga al kaslonga shouga z lola
 ko no petnouga vali 2 lola, te sadne 4 shluke
 shenhei, pufde je en malu ishladi, den te
 perve 3 noter in en malu shefrana noter
 tu smeishei de ho shanba, ta shanba je sa
 njak wisaot in pshen, tud sa drugetake
 nesnane bolzhine, jo zlo per njakra n
 dober shri.

Sa pshen.

1. Ste igarejne shanbe flaishter naredgor.
2. Buzhen in gajtroshen vole ukop, mash.
3. Li shveplam kaotil in jeknam, tud dober.
4. Letur shveplu in shivu siebru per jeb noj
 je te baleren fervega.

Sa uje forte Leshaje.

1. Nared ena shanba, stanz shmariny is

is prijem, in zhejna smeishei med
Med kem mash, usame uje prezh,
kar je gerdza na kosh.

2. Ta slala korenina stuzingalun
ukop smedam smeishei, kem mash.

3. Slalu ispi len jeftufak zuber, tu
preskene.

4. Mash is shonflam is krevniga
mleka gdnifak dan ekra, je dobu.

5. Ta bela shanba is apna in plaike,
ja je lud dobra ufak dan ekra masal.

6. Shonfal voda ko is vinke ^{deke} ~~ke~~
kuder je obresuje mozhnu miza.

Ta Bradovize.

1. Apnena voda, verbou pepen, shin
apnu ukop smeishei, ta shanba gor
obesh, tu usame is guntam brado,
vize von.

2. Zhebula in jau ukop slouf gor abesh.
3. Shonfod kreunga mleka, stem masal.

Jau Gobe.

1. Usem u Spobek heinjske in vole, plaibe ja, jejiha, tu u je ukop smeishei, stem je mash, pade prezhi.
2. Tikerjoluolet je tu nar buli stem masal in je shau be plaishter rounal, klira Tdej pridet:
usem besgonga zvet je ena pešt, shau be na ena pešt, vishpeta ilal, uska 4 lobe, in puntra ena unzhe, tu u je ukop smeishei, bu hei de je en malu poure, spreshei je nš ena zuinc, kar je nš pajete, tu ishvan, ja shau ba bosh zel uska rana szelu, usak dan 2 kral gor abesh, sri prou.
3. Usem shinga apna ena pešt u en masly vode, puf de je voda szhišt, usem $\frac{1}{2}$ lola

merkurjes shvepleno, tu je shgann
 siebru, stouz al en firkl vode najn
 den, notem ulij ta voda odapna noter,
 in sta voda mozh stri prou.

Sa uje sorta wozhine?

1. Bot kiselze shonft slastkim volem
 smeishei, tu gor na glava abesh waame
 von uje sorta wozhine.
2. Jedernik waame uja wozhina snat,
 rez in odsuneri.
3. Kilirga u perjih nezhe, stouz bendit,
 je abesh gor kel slasther, bot malu
 bulsthi.

Sa peresh agejn.

1. Kiselza in nasran stouz, smeishei
 med jezih, gor abesh je dobru.
2. Kimja zheuz stouz gor abesh.
3. Makonga mirje is jeziham shukui.

du gor obesh.

4. Papetne na lasthkim vol kuhai in gor pokladei.

Sa Sprezhenina.

nej je sprezhe skamer kozhe.

1. Gabesou pri je na je fihu skuhai, gor obesh bo hmal nuzal.

2. Lanen skme na vol skuhai, gor obesh, tu usame bolezhina.

3. usem u Apolek Terra jigillata, tu stauz gor pobrej, tu usame uonogoin in szeli.

4. Shalot jesthgal kist pepen gor pobrej saj.

5. Shenljanshouze na lasthkim vali skuhai gor masti je dabru.

6. Nared shauka, usem ermenaka od ter, du kuhaviti jariz, plaribesa, lasthku vali ukopimeifhei gor obesh, zhe, na en malu usha stajesth umes, tu je ena shauka

klira ni sã prekvall sã se rozhi.

7. Slouz šherokiga dorpoza smeišhei
amej tu belu odenga jirga, abeshgor.

Od kuge in vrozhine.

od prejemlove boleim.

1. Kijeljha na voda in Terjak je dobru
noter usel.

2. Škerkouza ni je in korenine slouz,
sifš škoupl na vin noter jemli, tud nuzga.

3. Šklupa od škenski ga vrednika is ki,
jelzha na voda noter jemal.

4. Šklaktvik na vin kuhel, in pit
je dobru.

Narešt de je nabi.

1. Lashku vole in ver hove korenine
ukop kuhei, in je po herblu mašt
ovzhi, je bošk potiu od lega.

2. Lozberjova šklupa na vin noter

tu nuga.

8. Prishniga stouz na glava obesh, neha boli.

9. Polai stouzhen na vrana obesh kirga boli.

10. Na vin kuhai akrokam na trebuh obesh bo nuzalu, kaoter jeh kole.

1. Polai, med in jefih noter zemlje sa prup.

2. Na dober ofolen mu jefihu na mozhen presthene kronf in bremurje, gor abesoval

3. Kadu shlima jgubi, nei polai na vin na, mozh nei ga uftih dersthi, bo spet lohku govoru.

4. Polai na jefihu na mozhen pred nojam dersthes, klir mu keshku perhaje, mu je buljs.

5. Door je smiram shalofen in sa pjan, nei prishen polajou pri je padjes k poklada.

6. Polai stri rodo vitne shene, ga na vin kuhat in pil.

Polajeva štupa.

1. Ta štupa is medam noter jemal
preskene naduha.
2. Ta štupa na vin usak vezhir noter
jemli, preskene na pluzhik in jetrah
jetka.
3. Sta štupa saba ribaigre tuzhernu
vezh naredi bele saba.

Shgana voda:

1. Usak juter in vezhir popit se uore 4
loce uflavi usa kri noi gre gor al dol
s noja tud sa hervava grishe in klir
kri s zhi, tud sa preeangzait.
2. Na ta vishe pit spravi naprei sa po
shelja klira noter oflane po porodu.
3. Ta voda pit smezhi up' serde gnile
shleime u persih in skri uon shle
nat, skri dobru shelozu, uflavi

zhesdajaine) potolaoh' glifje.

4. Tem'porodnim shenam 1/2 kosarza no jedi dei skr'i de' lohku in' hmal' porodi.
5. Sla voda glava' mozh' preshene' uje' stare bolezn' in' flufe' is' glave.
6. Sla voda' ozhi' smivai' klirnu' je' kidaje in' jerbe, je' tud' sa' druge' bolezn'i' ozhi' dobra.
7. Fil'ir od' bosh'jast' otezhe' w' li' vod' ende mozh', gor' obesui' bo' holi.
8. Taku' pomozhene' ruse' obrokam' na' nobk' gor' pokladat, neha' kri' is' nosa' tezht.
9. U' li' vod' je' smival' ufak' dan' skr'i en' grojn' lep' obras' in' glaolka' zhi'fla' bres'ufega' made, she' koshe' zhes'.

22. Kapitel. Marejon.

Marejon' je' dojne' forte' jar' in' sim'fhi,
 obojn' glih' nuzen,
 Je' vrozh' in' juh' w' 2' gradu.

muzh in nuz

Marejona vole je ne velike vrednosti
ni sa preshazat suol ne sa prekvall.

Su vole je toku naredi:

Stouz marejana spreshei von shonft
Lulker shonfta bo, sulh laskh kiga vole
noter smeshei, kuhai na sa vishe:

den uen glash su vole in sa shonft
glash savish dobr de vole von ne nuide
den glash uen louz svoda napounen
lok doug nuz uret, de je sa kretal
povre, nuz de je is hladi, in uem
glash is vode,

in su vole je dobru:

1. Stem volem glava mash ga ncha bott.
2. Kiri mu testiku perhaj je nei su

177.
vole duha al se pod nosom mask' usa,
me ufe boleŝn in leshave od Verza.

3. Škonft al vole je dober zelu fenze masal,
sud noter je mal klirga boshjast mezhe.
Kor bosh' idej od marejona brau ufe tu
stem volem ftrish.

1. Marejon na lugu kuhei glava smirai
preŝene te velke bolezhine is glave, klirga
lok boli, de je meŝhe, ga neha.

Marejon da usem glidam gorhuta in
kraft, muzh snobrei in sunei.

2. Marejon ogreje maternza preŝene ufe
bolesni klire od modrona prideje.

3. Marejon smedam na vin kuhei na
urana abesh klirga na leu fran boli,
pod reber tu koi pomaga.

4. Šklupa is merjona in limberje ftrofei

bošh kihou šrhifl glava.

5. Slouzen merjon smedam smeiſhei
obedh naudarjenc' shlake kir kri
podpluje' ſaſhene liſta ſakſebi de
ſe negnoji.

6. Ša roſhe kuhat na belmu vin ſkri
dobru ſa uſe' ſnotraine boleſni, vode,
niza, juha ſetka, ſe ſhiker nuza
ſa ſnotrei in ſunej, zel' ſa uſaka bo,
leſn nuza.

Nekir ne bojo arznije' bres' nuza
ker bo marejon ſraven, je' dobru
ſploh ſa uſakiga z hloveka.

Šhgana voda:

1. Uſak juſter in vezhir 3 lole popis
preſhene uſe' gluſe' kadar od mra,
ſa midejo.

2. Nuza sem klir ſo od boſhiga

shlaka udarjeni, jzhiš potfik, da
dobra štima, kri veselga z hloveka,
shalost, grimnost od Serza vrozh shene.
In sa shenske bolesni je dobra.

23. Kapitel. Dobra misu. *Apflyamintz*

Je snana je ni treba pisat.
Je hladne nature u 2 grad.
mizh in nuz.

1. Dobra misu na vin kuhai gorobesh
kir pod kosha perzhe, kel bin krop no,
ser, islezhe.
2. Je kuhat, sa gorkula de se ushesa
hadi klirnu po ushesih sgoni.
3. Lidorima bouna jebra nei teroshe
kuha in pivje, bojo k malu srave.
4. Sa roshe in beinvulza, fige in med
na vin kuhai in pi, presthene na cuha

Jetka, kashl, ja use bolesni u perfit.

5. Tu ni je in zvel je den u en shakely
ogrei u vin den na glava eden bou,
nika de je bo poliu, je dobru tud
sa tiste, klire japa gor shene.

6. Onar je obesih na trebuh, ofna, nei
je sapre voda al blatu je dobru
grishnu.

7. Jo figam in jez hmenam kutei
in pi smezhi trebuh.

8. Sa roshe in fige ukop kutei, voda NB
u gerlu ulij, tu goflu sunei na
urat obeshe, je dobru sa Engina
in bule u gerlu.

Shgana voda steh rosh ima
use se lastnosti, glik kel
kuha na voda.

24. Kapitel. Shaibel. Kälber
gausak nošna.

Je ene gorke vrozhe nature u t gradu.
muzh in muz.

1. Shaibel na vin kuhat in gorke pel,
preshene bodlajé in flav kashl.
2. Na vod kuhat in pel je sa shenfk
zait naprei spraut.
3. Na voda kuhana glava smivai, se
male grinde preshene potem laffe
rad rafejo in sozherni.
4. Na vin shuhot in spirit tu drugu
gor pokladal, kir boshjast terga,
fri dobru.
5. Frishnu prije is foljo na leshe jessl
je dobru sa slab kushen lups od
sebe pregnat.

Shgana voda

1. Ktému se roke kresejo, lok jih pa voda smivai, je lud dobra sa bodlajé jo pit.
2. Je dobra sa zelha na zeterh, sa kafil sa shensh zarit naprei gnal.
3. Na voda sa be smivai, ofstanejo beli.
4. Uti vod rute mozht na glava pokla, dal neha boli.
5. Ta voda na vin pit je sa mersta boshjast.
6. Je pit skri dobru shelodzu da lepsi sa jest.
7. Spravi merlu porod naprei o loke popit sjutrei in' ovezhir.
8. Je dobra sa take, ktire bashi shlek sa ku sadene, de ab use shima pridejo.

25. Kapitel. Koshmarin.

183.

Je vrozhe nature u 3 grad.

muzh in muzh

1. Tu selzhe in uolovi ješ'ke ukopzhes muzh na vin namozh in nit preshene misher. ^{voj}
2. Koshmarin, beinvutza na vin kuhat in en malu popra umeš, je sa liste ktire boshjast mezhe, tu noter jemal.
3. Karkoli je is Koshmarina naredi arz, nije je use ena shlahatna arz nije sa boshjast.
4. Shlupa od Koshmarina na mehkim kuanih jaiz, kri dober shelodz in dobra kri.
5. Kador aleka nei Koshmarin na ved kuha, tu nei nije, goshava nei gor na aluk abeshe, usame aluk prozh.

6. Krošmarin devi palai na vin in
 lahkim voli kuhei, stem je mašk,
 preshene vodeniza.

7. Krošmarin in melefa na vod
 kuhat in pit stri rodovitne shene.

8. Krošmarin preshene beuzait.

Shonst:

1. Shonst is Krošmarina s medam
 smeishei je doberozhi masal ktiri
 kounu vidli

Korenine:

1. Korenine s medam skouz gor abeshk
 smeizhi te nar strashneishhi bule.

2. Korenina, shsibla in pir je u vin
 kuhei in pi, tu usame use bolezhhi,
 na srebuka, shene shenst zait
 naprei.

Shejana voela ima use te lastnosji

kar kashmarin.

Kashmarinova vobla

Ta vobla je ena taku mizna arznija, kar
kashmarin in voda ne samorela, lubo
she tu vobla sturilu, tu je ena posebna
arznija sa sobe in rane zell, in klirnu
sefku perha je pod nosam masat.

26. Kapitel. Verh. Lyudloviny.

To le korenine ne mizje sa arznije.

Je gorke nature u 2 gradu.
ima mizje kel kojje repza, pa ni erodezhe
spodei je fiva.
mizh in miz.

Verh usame use bolezhine is shivota,
segreje use glide snobrei, kader ga kuha
is drugem roshem, sam je premozhen
keb samga kuhou da zhes.

1. Verh u lugu kuhai glava smirai
 žhyst meshgane, in flui dobi promin.
2. Usem 2 lota verha dengauen firkl
 mashka, pusten mesh ukon stad, no,
 sem odlij vinu pierzh, sega vina upak
 žuter in verz hiv en glash popi, preshene
 vodeniza, misherbost in na 3 dainu
 merstza.
3. Verh na seradk al mediz kuhai,
 je ena prou imenilna pergarje sa
 merstza, vodeniza, misherbost, pravi
 von use žhleime is žhloveka.
4. Verh, metlika, saushent roske na
 vin kuhai in pit, pernese in naprei
 pravi shensh zarit.
5. Verh na vol kuhai stem je no
 herbs mash, je bosh potiu.

B. Med shmarnim Mashem teh kore,
nin nakonli, jeh pofusth nared shdupa,
su je en nuzen mill sa shvina.

Ja shdupa in fou dei arzam in govei
Shvin, jem preshene kashl, glen, medule.

Shgana voda

Med shmarnem Mashem piye in kore,
nine u vin namozh potem shgi, in pi,
je ena dobra arznije sa urana ofnad in
vode niza pregnat.

Na vin in med shgane korenine je ena
shlaktna arznije in pijazhe sa jetka
na pluzhik, preshene naduha, kashl,
jstri lohka japa, preshene use merotze
od zhloveka, jzhifl shouzh, plegma,
shleime, pluf, ja kar je u zhloveku per,
derbanga in gnilga.

27. Kapitel. Beinrutza al
vinkha Rutza.

Gordneje vrashei ponje je bofri hmal
dobiu. Je hladne nature u igrad.
muzh in muz.

1. Ta travajest s hladi selu al natura
usame ufe nezhike shele vezhi odzho,
veka.
2. Turnij in fige ukop kuhai vreshene
kuga in ta huda ogerška vrozhina.
3. Rutza najesihu kuhai ufak juter in
vezhir ena shlija nobor usem, klirga u
nerfih boli in teshi, jzeli pluzhe, klire
sazhno gniti, jetka in kashl.
4. Rutza flouz smedam smeifhici obro,
kam na pobk obesh, vreshene, pomu,
ri glifse.
5. Na lashkim voli skurhei na shgairini

139.

noter jemli po en malu, in po trebutku
je маш preshene in spravilno tuk leš
zhev in is² sheloeza.

6. Rutza na vin kuhel de je dobro poure, listu
ni preshene vodeniza, tud je preshene rutza
in mera ukop kuhel na vin.

7. Rutza in prishnu toberzou prje ukop flouz
gor obesh, kir ima fram obeku mošk al
shenka.

8. Zhe je bojish deb si strozi v kosih oflepili,
tak od rutze in planga regrala korenine mu
na vrat obesh, si te skerbi frei.

9. Kadur smardi po zhefnu, nei je prishna
rutza na enkrat smrad presheneš

10. Shonst od rutze, galun, faliter in med
kop smeifhei, skem маш preshene lešha,
je in te gnile mokre grinte na glavi.

Shgana voda:

1. Če vode vsak jutro in večer 2 lola no, ter ušel, je dobru za bouna jelca, in usame oluk is perš in spod reber.
2. Ta voda preshene vetre, ter gaine in griscine pozhevih, ftri ufem oserzhju dober.
3. Sta voda ozhi smivat ftri dobru.
4. Ta voda 3 dni prid, preshene ufeshkoi, live tud te pervesane glifse.
5. Porocnim shenam tud pomaga loht porodi, se fzhrift.
6. U ti vod peršl deršh umori zherwa kai.
7. Ta voda preshene ves mres is glidau, bliu je piše in glide shno riba.
8. Ktermu se u glau verki nei rube u ti vod mozh in na fenze oberšh, nuzg.

- 9. Ta voda usame kafil in ufe falenu u
perfihi, in u oferzhju.
- 10. Je poseben dobra sa merolza ji usame
muyh.
- 11. Je dobra arznije sa ozhi usame injeht mre,
na, pika, ofhpze, flusi kadar je kidaje, u fak
dan 3 krat omival shno.
- 12. Je dobra kadar le kei flupenga u prizhrute
u nje moyh in gor pokladci.
- 13. Szel ufe bolezhine u nosu, kadar kai u nosu
rafe lok fazelne u ti vod moyh in u nosi
usikai.
- 14. Sta voda z helust ribai preshene in szeli
mutfex, in tud flri teradne sobe gvish nu.

28. Kapitel. Shentjanshouze. Jofunnis kunnit.
ushafane:

Te roshe imaje ene terde a brogle shlible
merihen pirje, velik verzhzhkou, na konz

pounu mehnih rumenih rošky,
 je šljivit, je pokaste kri von, pome
 ima podugast ket jezhen uškafan
 zhernu, defhi ket pilpak, rafe no
 mejah, melinah velike shopu ukor,
 so wozhe furhe nature u 2 gradu.

muzyh in muzy

1. Kuhat in pit dobi shonkim nih zait.
2. Slouzhene na gnile rane pokladat
jet hitru fzel.
3. Ta rosho slouy na perzhene kraje no,
kladei, usame vonogen, s perzhenina
in fzel.
4. Navin kuhat in pit jzhifet jetrain
ledize, in jshi ludem dobru.
5. Tu seme navin noter usel sapre
4 daina merslza.

190.

6. Škupa na vin noter jəmli pveshene bosh,
jast is noy. Šgana voda:

1. Med ta voda smejškei fhtupe ad teh rosh
in pi je dobru tem klire mezhe.
2. Te vode ufak žuber in vezhin popis & lola je
dobru klirga boshi šhlak sadene.
3. Ta voda fzel use sorta rane usekane in ubo,
dene sunei in snatkei je pit in ruke noter
mozht.
4. Je tud sa griske dobra pit.

Šhentjanshou vole

Šteh rosh je naredi kunstnu in prou ime,
nisnu vole na to višhe:

Natergai lega zvetje dengga nen glashi, de
bo ta tret tal glashi pouhen, ulij lastkiga
vole noter de bo sa en paury glashi prasniga
ofalu, samash dobru, noštavi glash na sanze
& dni in tud den noter en malu kapre, kader

bošk is' šonza ušeu, šprešhei škus čna
 zuine, nolem den uen glash in šred
 en malu kape noter, en malu rošimn,
 ringa vole in en malu brinonga vole, in
 noštavi šhe en dan na šonze de se ukor
 usame, nošler ga špravi je dobru.

1. Štem volem bošk ušaka rana špelu.
2. Štem volem no mašk ker je prišad bo
 jenjou.
3. Šamašk ker je apezhe usame nezhe inc
 in ogen šbolezhina ušeu ušed mešk in špel.
4. Šatalašk ušeu bolezhine nej božo
 šhe tak šrašne. Ša vole je šhi
 ker bres ušeu škerbi per uših ranah
 nuza, škašhe poušed šo je mošk.

29. Kapitel. Šrigelz al. Marzka. Mušštinkon.
 Šrigelz šo ušem snan, tišle male

bele roshye na fued so ermene, poverlah ra,
sejo, so mehke gorke nature u zgradu
muryh in mury.

1. Tu nirje ket jalata jest lekria terd trehh.
2. Nirje prishnu slouz na rane pokladci uoame
bolezhina in hitro szeli.
3. Kiv ima juha zelha tako de hod in feshi de
ga je skus mein, nei je tu nirje syndrei na
leshe in svezhir, je boref osravu is zaitam.
4. Te roshie is koreninam u red kuhel in pi je dol
sa naduha.
5. Na vin kuhat use kop in svezhir pil preshe,
ne kronf.
6. Steh rosh shtupa dei je otrokam na kash
noter klirm u geclu gergla, jem bo nuzalu.
Kobi moshk na fram uolarjen tega nirje
slouz gor abesh tu nuzal.

Shyana voda:

1. Te vode usak juter in vezhir popit 3 lode, da

196.

Luft sa jeft, al kti mu je kak reber al dru,
ga kust slomnena, szeli ufe.

2. Olotou ujakbart je popit ogreje' rebh,
ostravi zheva, stri dobru u shivotu.

3. Ta voda pit is hladi Jelra uame wroghina
in perheine is perfih von.

4. Kti mu je po uftih opakuje, de je me,
hivi raunaje, nei ta voda pi je, bo kmalu
bulshi.

30. Kapitel. Velk Koren. Alunhwanz.
ufhapan

Zma pi je kcs hren jamu na pred je nir,
je en malu fhiri, in po en mu platen mal
kofmasu, ima ena velika fhtibla na verhu
ena velika rumena roshe po pred zherna
ga imaje safa jenga u doftih krajih.
Je wroghut moker u Zgradu.

muzyh in muzy

1. Ta korenina slouy s medam s meifhri

197.
in jei preshene kashl.

2. Na ta vishe jest je na dobra jed sa' vred.
3. Na vin kuhani pit preshene naduha / firi
dober perfik, tud shene zaril.
4. Velk koren / na me tagota, shalost da muzh
- shelodzu, jesthene ufe / pihke / iszhloveka.
5. Na vin kuhani pit je dobru kader kri pluje,
in sa bodlaje, sa kamen.
6. Je nar bol mill alarzi je sa ufe / jetke na
ufeh glidaki na vin kuhani in pit.

Pirje.

1. Pirje na vin kuhani in na serode sa stane
glide abesoval, ta ogreje in firi srave in neude.
2. Na vin kuhani pirje is' lasthkim / valem / smei,
sheni na dno trebunha / pokladei preshene
modron.
3. Kriega kri / nezhe / ni / sega / pirje / selenn / stav,
zhe in gar obeduje bo sravu.

1. Tu mirje na vin kuhat na glide del,
smavi boshjast.

Shgana voda is mirje!

1. Te vode usak juter in vezhir ena skliza
spit, je dobru tem presedenim in po,
zhenim ludem.

2. Taku pit je sa kamen u mehiri in le,
dizah, szhist mehiri in ledize od ufke ba,
lesni.

3. Sta voda glide smivat je mda velika
mozh, glava smivat preshene ufke ba,
lesni klire od mrasa prideso.

Voda is Korena

1. Te vode usak juter in vezhir 2 al 3 lok
spit, je ena posebna arz mirje, kader klir
nade al hudu shpen al smezhkan reshe,
ne ufke kri sa usedena, szel ufke kar je
nozhenega, prterganga, szel ufke kar
je po zhevih fa lenga.

2. Presbene kafil klir od mrasa pvide.
3. Presbene shenskim oluk, kader imaje materija lezhe na pogoflu je ml.

31. Kapitel. Lezian. Luzim.

ustapan

Ima ene douge okrogle kore nine, douge velle shible, slo taku pivje keš orehou list, je, rumenu zvede, rase no teh visozih gorah. Je vrozhe in juhe nature u ogradu.

muzh in muzf

1. Kader klirga fleku nesi popade ni bulgh arznije toku nared:

Usem leziana in mire usakiga enquindly jeshyanga jelenouga roga en malu, tu sku. hei na vin 4 jubrat mu deri popel mu bo smalu bulgh.

2. Je dober tud sa skup iszhloveka von pregnac.
3. Sa udarjene fleke is brevo podplute shlake

usem lezjanovi shkufe, smeifhei med
lastik vole, gorobesh bo himal bulsh.

4. Korenine na vod namozh 12 ali 14 ur
in pi, potem spravi nfe is shelodza
von in preskene, tud nfe shleime pozera.

Shgana voda

1. V vode ufak juter na teshe popis 3 lote
perdalsh z hlovetku shivoljine, zera nfe
shleime in flufe no z hlovetku kar je palenya.
2. Ufak juter 3 lote in svezhir 3 lote je popis
mu ne shkodje obena jed.

32. Kapitel. Zhernabek. Lemmuwanz.

ushafana

Je slo taka ket kopriiva, ima na 4 rogle
shribla, nize je no 2 in 2 ushbriz, kader
odzvede, shi glauze pounc seme na, zhe
je juhu potrefe, tok shemi seme no

no glauzah, raje rad no fenzhnikh krajih
no starih lasih, no sidet. Jegorke in juhe
nature u 2 gradu.

muzh in muz

1. Teh korenin flouz s medam de bo ket in
terjak, tega ufak juter in vezhir usem pou
shlize noter, bo sh na ena z khud na vishe u krat.
kim bramurje szelu, iz zher na beu szelishi
bramurje in goba.

Shonft:

1. Shonft steh rosh noter jimal na vin je
ena muzna rezh sa tifle kliri so od gada al
kazhe upizhen.
2. Shonft is korenin in spirije u mainku
spreshei, is uskam in lasth kim valem
ukop smeishei, tu bo ena shanba klira
ima mal gluhe sa grinte, tu szel nse
skrumbe sake klire so sa sake derstane
odafih arzalou, de niso sa szell.

3. Tega semena na medu enquinde
 slouzhenga noter usel, preshene glifke.
4. In seme is popram in mera na vin
 pit, slui listim dobru, ktire kri boli.

Shgana voda.

1. Sta voda is korenin feshgana je umivat,
 preshene la zhesnatura exdezhe kupraju
 farba is obrasa.
2. Sta voda in shkupa bozh ufaka goba
 in rana fzelu.

33. Kapitel. Terpoz, la sherok. In surmanif.

Je snan, la sherok in la roski
 je predne hladne in fute nature
 muzh in muz

1. Terpoz je sa grishe kuhanga al shkupa
 noter jemal.

Dije na jesihu shkhei in afoli
 ustavi grishe, zhe je lezhe sravn
 je bulshi.

2. Slouzhben terpoz in belu od jãiz ukop
smiſhei, kir is uſekane rane je nezhe kri
uſtavit gor obesh bo kmalu nehala.
  3. Slouzhben terpoz ſzel zlo uſaka rana zhe
je zhe lok ſtraſhna de le ni kaka ſhila
seh vezhiti al knſt falena al gnila.
  4. Terpoz, nehtan poſuſh nared ſhtupa
in na vatu sob den neha balk.
  5. Terpoz in ſou ſlouz gor obesh kir boſh jãſt
serga usame uſe bolezhina.
  6. Kdar je kolu prehod de mu nage atekajo
obesh tega ſelſhe na podplate, bo bulſh.
  7. Te korenine in ſhterkouzove ukop no gob
potrefaj, je ſzel.
  8. Ta korenina noter uoem z juſtra preſhe,
ne na zdan merolza.
- Shonſt
1. Stem ſhonſtam ozhi smivai, klirga peko,

bo bulphi.

2. Šobe smim ribat uftao nek bolezhina.
3. Ta šonft uftih deršhet želi ufhefirane
in po uftih in ješiku.
4. Klirga gerlu boli nei šonft piže in
šunei gerlu maše bo bulph.
5. Ta šonft nater jemal na vin preshene
nadruha, žhišt pluzhe, ofna jebra in ledize.
6. Klir šenfk zhe kri ulezht smozh ena
zuine u tim šonftu den je med nage
je koj uflavi.
7. Ta šonft pit is kiflim vinam klir
bri pluzje.
8. Ta šonft pit 2 ur pred merdža nuzja.

Šhgana voda

1. 14 dni ufak junder in vez hir zlate pit
preshene u deniza.
2. Klir kashlede mu je mozhe ne ta voda piže.
3. Je sa grische uflavit dobra.

4. Zet use bolezhine na pluzhik' is' kaberik
notler jetha' pride.
5. Je ustik' derstet' szel' muller.
6. Ta voda 14 dni nit' preshene abuk' is' urane je
dobra sa' merol'za.
7. Gnilerane' ono spirai' preshene' in' szel' bres'
use shkode' in' bolezhine.
8. Sta voda gerglat' preshene' bolezhine. Zgerla
in' suft', tud' szel' pezhene' rane, zuine' noter
mozh' in' gor' pokladat'.
9. Toki' abesoval' bofh' szelu' nar' med' kader
pshen' al' prisad' prelezhe.
- Ta voda je sa' use, slast' sa' gnilerane' szel' dobra.

34. Kapitel. Ta' spizhest' Terpotz.

Je use glihene' nature' in' use glih' sa' en
nu'z' kenker' sa' shirok'.

35. Kapitel. Galbes' Imlwinny usthapan.

Ta' korenina' kir' je semle' sain' vraf' zlo

2 valla dougu u simle, od sunei je zherna
kel ragu snobrei bela zel mastna gladka
ima veliku gladku de ni narešan u en malu
kofmalu pirje, kofmala shlibla zvede erde zhe.

muzh in muz

1. Je sa use rane suosa slomnene sterke
gliole odsunci in snobrei en zel dobra
korenina.

2. Ta korenina na vin kuhana uflavi
kiri kri plufe al zhes dajje.

3. Syhrist per fih od usega shleima.

4. Te korenine slouz na sterke gliole obešui.

5. Sirje in korenine ukop slouz na able
is krevjo pod plute shlake obešui, slezhe
use refedena kri van, in hitru szeli.

10. 10 liber gabesa u 20 liber vode skuhat,
ufne stem masat, kadar je popufhi, na
is mastjo, potler sta voda spet kadar
si she is mastjo pred dobru omeu, ne

bo vezh ufe doje dni terdu, in bodau gorralu.

Shgana voda

1. Ufak juter in vezhir ena shliza noter uem
jreb ufe shleime is persih in pluzh.
2. Taku nit pokolash sheje.
3. Je dobra sa musfer ufla snjo smival.
4. Ktir ima shnoble respok ne mozh jeh, hitro
szel, shigladke.
5. Kude noter mozh kir boshjast lerga gor
abesoval koi jeine.
6. Taku muzat prestene adnk.

36. Kapitel. Zeln. Zsprummitz

Je gorke vrozhe nature u i gradu
muzh in muz

1. Zeln na vod kuhat in pit shri dobr shelodz
in spravi is shelodza von.
2. Kvirga glava boli de ne more spal, shuhui
pelena na vod abeshga na glava alga pa is

ješiham opar, bo uscu use bolezhine
in bodau mirnu sprat in pozhival.

3. Klicem's usst smerdi ga na jeshku fku,
has, ussta smival.

4. Na jeshku kuhhan pit je ena dobra arz,
nipe' kob kake strupene gobe jidu.

5. Toku pit stri dobru sa alekla urana.

6. Peln in kimmel na vin kuhat in gorku
pit, usame use bolesn sterbuka.

7. Peln na vin kuhat in pit ne musti
ceb kai gnilu.

Shonft

1. Ta shonft smedam smerishet na ozni
stri zhiste ozhi.

2. Ushefa kapat ta shonft, ktermu je
zherwi sarede ushefah, jeh pomori.

3. Ta shonft na vin noter jemal, pre,
zhe ne vodeniza.

4. Ga is lasthkim uolem'smeifhei kuchi
stem trebt in herbt mash, pomori glifke
in da shelodzu muzh, in jetra/zhifsk frifh,
loku je dober sa use mersbze.

5. Va shonft is zukram'smeifhan'ro dni
noler jemal wieshene misherboft.

6. Shonfta 4 lote, saizouga shouzhe i lot in
feshganga jelenouga roga $\frac{1}{2}$ lota, tu is
medam'smeifhei med Med. je ena nuz.
na shauba sa flaishtre'otrokam sa glifke
na trebuk.

Shganaroda jez el sa use te bolerni kar
Shonft.

37. Kapitel. Metlika. Laysniz.

Je ufem snana je dvojna tabela in ta erde,
zha, tabela ima bela shribla ta erdezhe na
erdezha, je slo taka ked netn jamu vyh'pirje
ima, sgorei se le nu spodei belu orafe zel sa

sá engá moška velika zvede rumenu.
je vrože in suhe nature u 3 grádu.

muzh in nuz,

1. Na vin kuhat in pit gorka je ta nar
buti mill sá ta stan shenski zarit nu,
pui sprant.
2. Na vin al na vol kuhat gorka da len
porodni shen spet, ji da velika muzh
in se hitu resh is nadlog.
Mellika ofna use glide kirso sá porode
in snofine nuzaje, stri use prou.
3. Na vod in med kuhat in pit stri srave
pluzhe, urana, mehiv, preshene kamen,
ofna use glide, stri use prou.
4. Mellika je sá bramuje na vrat is
drugem selstem nuzat.
5. Ena kopu is mellike in pelina na,
red usame use bolezhine od hoze snog
is useh glidou.

Shigana voda

- 1. Ša voda preshene kashl, segreje shelodzy in Shenfhe porodne shile.
- 2. 10 dni je pit spravni misherboft.
- 3. 14 dni ufak zuder in vezhiv pit enkrat 3 loka preshene vodeniza.

38. Kapitel. Lapeln.
 ushafane

Jma enu okuoglu pirje en malu nakrih,
 panna douga shvibla ke pollet polshena
 zvede bledu voderzhe, kader oozvede naredi
 ene knofe, glich ket bi bli is zvir nam povit
 lep ubel, to noter ima seme, rafejo nar raish
 prus sonz per siche. To goke in metke
 nature u igradu.

mvzh in mvz

- 1. Sirje in med ukop slowz na ozhi obesui
 szel, kter ima te preshoshvze u ozheh.

2. Popelne ispezhmenova moka ukon
slouj, smeishei medu umef, je era
imenidna shanba sabule, bremurje,
bunke smezhit pcedet in szell.
  3. Na lasthkim voli shkhei gor pokladei
preshehe perezhagen, in ufe forda pri save.
  4. Popelne nazhloveshk vod shkhal stem smi,
vad, preshehegrinte.
  5. Klic ima terda jebra al urana nei
popelne gor obesuje bo himalu bolsh.
1. Sa noge kopu is popelnou nared
noame ufe bolezhina is glave.
  2. Ji korenina mured kuhhei, sifla voda
gorka zel, shenevef skup prozh od
serza, in keb blo klirnu sandanu.
  3. Popelne na mleku namozht ufak
zuler in vezhiv, preshehe ufak
kafhl u 6. dnekh.

4. Papetne, sladk James' ukop kuhel in ni
dobi shenskim tu sgublemu mleku nasai, ga
obiunnu pagmera.
5. Prishne kuhel na vin de je dobru poure,
preshel dobru vin van, kurkel bo vina
sulk usem lashkiga vole in medu, fkuhel
de je poure, tu bo ena shanba sa bule, prish
ne rane in tud oble shlake.
6. Tu prijé ket solala jeft usame use fluse
is ozhi. *Thgana voea*
1. Ufak juler in vezhir' ufak bart 4 lote
povit preskene bodlajé.
  2. Pit in smivat preskene serbezhrina.
  3. Pit preskene use bolezhine tek zheu in
mehurje, fzhipt use bolezhina tek pluzh.
  4. Je pit preskene griske in zlo use bole,
zhine udno trebuka per moshkih in
shenskih.

5. Stavoda ugerlu gerglat, preshene
bolezhine ugerlu.

6. Krute u nje' mozhil okul glave obesh,
firi dezhlork lohku fpi.

7. Mokra nte gor pokladat preshene
obuk is' ashef.

39. Kapitäl. Akibesh, Cibi B.

ushapan

Je enuveliku selshel douga uolla
shlibla kosmatu pije, ga imajo
gorbnari, tud shenske poverlah sa,
fajenga, ga lohku sprashefh. Je
ene mehke gorke nature.

muzh in muz

1. Akibesh na zefihu kuhel usla flem
Smivai, bosh jernu lepe sabel tud
nebojo bolel.

2. Akibesh in lanenu seme kopku,
hat na urat abesovat, preshene

- kliv ima enjina ugerlu, de ne more lahku
jeft ne spad.
3. Navin kuhian preshene kashl.
  4. Navin smedam kuhei lu pi preshene use bo,
lesni u persih, szhif, persod usih fhleimou,
gorku pit.
  5. Aibsh kuhas na bule pokladat jeh smezhi
in szel.
  6. U mleku kuhas na otekleglide obesoval,
usame vesoluk.
  7. Semis lasthkim valem in vinam kuhei
stem mash preshene use gerde madeshe
podozhmi.
  8. Korenine na vin kuhei, in pi kir se opozhe
gor abeshi, usame vonagen in balezkina.
  9. Korenine na vin kuhei in pi kliv je slo
stepen, mu sbr dobrou.
  10. Is korenin boena shauba po s potekah

narejena Dioltaca imenovana je muza
 sa ufe terde oluke, tule, spahnene glide
 Injo masat in obesovat.

Shgana voda

Je sa ufe te bolesni ktive so sgorei popifane.

40. Kapitel. Koren.

ga usak posna

Je juhe vrozhe nature u tgrad.

muzyh in muzy

1. Koren pojedi jest lek sira da shelodyumuzy.
2. Pijje u vod sknhei, glava smivai ktirnu
 lassje vongredo, nehaje jet.
3. Jo shsupa is korenin bofhis ran deuje
 mesu vregnou, in se plufnerane szelu.
4. Seme flouz smedam smeishai je dobra
 sa sefhka japa.
5. Seme na vin kuhat in pit da tem
 dojezhim velik mleka.

1. Klirem fe uafhesih gnoji ta shonft no, ser kapat, mu fzel bres' ufe shkode.
2. Shonft is korenin is g'ukaram s'mer' sheri ujak juter pou s'hlize na teshe povit, je ta nar bolsh arznije sa ufe sorla jetke.

S' korenin feshgana voda:

1. Sjubrei in svezhir pit je sa boshjast u zhevih.
2. Taku nit ujak bart olale g'mavi is shelozga ufe ferdarbane f'mishe, f'zhiff porfih, preshe, ne kashl, je sa jebra dobru.
3. Ushesa kapat klir mu fe gnoje.
4. Ta voda fzel shule, shule shene rule no ker moyht, gor obesoval vezhkras.

41. Kapitel. Fervashzhentki al kreun mlek
Vjnutwiny
 ushapan

Ima enudoug u shlahnu nirje, prazei douge fshible, sezhe ermen mlek van,

zhe se preberga, raseradu po senzhnikh
krajih, po starih sodeh, plokeh in zefstah.

Je vrozh in juh u natur, vrozh u 3 juh
u 4 grad. muzh in muz.

1. Ena pest u vin skukhei in pi ena shliza
na leshe je dobru pred kuga se obravval.

2. Korenine mozhnu vslih svezh, kader
klirga sabe bolejo, ne haje.

3. Preshene misherboft toku nit koker
pod perva numara.

4. Tu pirje shlibla in korenina slouzhit
na vin namozht, slem usla smivai toft
szeluraka in uslake rane klireleokut
sebe jedo in jakseb gredo in od nobene vzti
je szelt ne daje.

5. En flaishter slesh korenin naredinga
na pobk obesh, klirga grise bo bulgh.

6. Skorenin shduna narane potrepai

szelbitru in prou.

Škonft

1. Ša škonft in med ukon / škubri flemozhi
mašk / prešene mrena / ozhi brezvilba.

Arzmijsa kaune mrešhafte ozhi:

2. Kaderyvede ga flouzden kuhak, kuharu
odli voda den je spet uena / pofoda de saure
kar bo pen tu vers dol, la voda / pravi, ufak
juter in vezhir / flem / mozh / al smivai.

Šhgana voda

1. Ša voda je en pofobni mill sa ozhi, uame
mrena, pika, ftri en lep / prišten / pogled.

2. Ufa / sno smivai nehaji sa be bold, ftri bol
lerdne.

3. Ša voda / prešene / ufe / mareške is abraša,
pege, šhno / se / ufak / dan / umival.

4. Ša voda / smedam / smiškai / szel / raka, / pinflee
in / tud / te / kushne / hale

5. Ufak / juter / in / vezhir / pit / o / lole / je / dober / sa

mifherboft, toku nit presthene meršlzo.

Vavoda je filnu nuzna v onderwalkkir
ve saine deb jo na to vishe nuzou.

42. Kapitel. Morava. Ispytivill.

ufhafana

Morava rafe per polih koder ludje hodjo

ke po tleh rafe, ima tenke fhtible ket nel

zel vofku podougafku mirje, na ufaka plal

enga toku so 2 po 2 ufhtiriz, sa ufakim'ne,

refzam ena zel meih na bela roshya, enu

na svagle podougafku erdezhe seme, me,

fhtizh rad ta trava jedo.

Je merote juhe nature u i gradu.

muzh in muz

1. Morava ufkavi kri nei tezhe kir hozhe.

2. Morava na vin s medam fkuhei fzel
prishne rane prou hitro.

3. Na vin kuhat in nit shene kamenoo
zhloveka is ufo mozhjo?

4. Taku nit pashene masliza in druge mrače.

Škonfl

- 1. Škonfl na vin noter žemal, klir kripluje in zhes dajē, uštavi ufe gristhe, lek fire in dristhe.
- 2. Ta škonfl v šhefa kapas, fzel raka, finfl, fluf.
- 3. Ta škonfl nit in gor abesovas klirya kazhe upizh.

Šhgana voda je sa ufe te rezhi kar je od morave in od škonfla igorei.

- 1. Šud kaver je škonfl kri ofna ni bulgh arznije, ket ta voda nit in rule mozht in med noge pokladat grishnu nuzja.

43. Kōpitel. Deuje Šmaruzja. Špifowinuz
uškafana

Šrafje no skalah, rezhovih, ima ena douga okrogla fhtibla en malu kriva, no abeh pla, teh glih uštkriz podouga flufirije en mal nakviškunagnen, sprodeir pod nfakim

pereščam en belzovelje, dol veji ket en
 zhervizhk fri ene selene jagode ket
 brine debele, siele rataj zherne, ko,
 renina. Danga sa en mesiny debela
 glik ket bi bla pervešana, lepa bela
 kerkka, je rada slom.

Je gorke nature u 2 gradu.

muzh in muzh

1. Pirje na vin kuhat in pit preskone
 ufe ta shlemaska kri von, od kar priate
 shenskim ta bela al beuzait
2. Selenu frishnu pirje svezhit von
 plovat slezhe ufe flufe sglave.
3. jo al iz tek zhernih jagod sneft, ner,
 pravi dol in end gor prou grishnu.
4. Korenine slouy in gor obesh kir
 je od vezh plau in skrevjo pod pluka

rešene ufe kri feksel in usame boležiina
 lu kri lud ta shgana voda.

Shgana voda is Korenin

1. Ufak jinter in vezhir 3 al 4 lode papid
 reškale ufe ufe dena kri uzhloveku in ta
 saftan shenfk zait.
2. Ta voda je ta nar buli mill sa ufe mad.
 she is zhlovefke koshe spraut.

44. Kapitel. Tolak. Kipunginipawing.

Je snan, kmelje shnim shvin saula zhvajo.

Je urozhe in fuhe nature u t gradu.

muzh in muz

1. Korenine flouz in shlupa u finfl probe.
 fej ker je terdu okul kraje, ga bofki szelu.
2. Tolak u vod fkuhei ufta smivai spivza
 sabbe, nomori zherve unjek szel lu gnilu
 mefu okul sab.

3. Korenine na ješihu kuhel flem smi;
vai preskene garje, grinte, leshaje, bradorize.
4. Korenine 2 ur na vin namozh doli vinu prazn
denga kuhat de sarre svezhir ka spast gresh
ga ena shliža spizhišt nse snotraine
gliote od ufih ferderbanih glidou, noame
bolezhina teh se shau n glavi in shvinit.
5. Na vin namozh en maluzukra sraven
in pit preskene merolza, klira she
dangu gvira.
6. Taku pet, shhišt flare bolemi van is
zhloveka sgruntam.
7. En flaihter is korenin in smedam
nared na spokane koshe al loinfke
leshaje oberui, bosh shelubres z vible.
8. K'vir je u persih samafhen, nei se
korenine in med na vin kuhat, ufak

vezhir listga vina en mal popije, fzhijs
ufe fhleime is oferyhje fzri dober shelodz
smuzazheva.

9. Skorenin fhcupa is loiberjem flouzhena
ufak juter in vezhir 2 nashov shpiz na en,
muglasthu vina noter usel, sprav is zhlove,
ka ta reslit ferduban shouzhvon, klirga
ufeb ima.

45. Kapitel. Zhmerika. Zpnijsnitpwnny

Je ufem snana, rafe rada go mokrit
krajih ima bele korenine tonkevelit ukop.

Je wozhe in juhe nature u igradu.

muzh in muz

1. Shcupa is zhmerike fhnopei, fzhijs glava.
2. Zhmerika in sharifa ukop kuhci je ena
shamba sa bozhjast masat ker terga.
3. Sa fhcupa in zhenizhna moka ukop
meshen, nastavi, klir od tega je, zerkne.

4. Zhmerika, gheniza in med ukon
kuhei, dei golobam jeft, jih bofh is
rokam polovu, tud te druge tize klire
od te ghenize jeje, ne morjo vezh sketel.
Tedunge lestnost so glih soloku.

46. Kapitel. Fiolze. Lhumpiolnu.

So meihne plave roshze, kai spomlad
rasejo, in prav lepud efhe.

So hladne mokre nature u 2 gradu.

murzh in murz

1. Liriga gerlubali nei fiolze kuha in
flaroda gergla, bo nehalu bolet.
2. Tu pivje kuhei in pi usamevalub
liga shelodza pruzh.
3. Tega semena enquintly na vin notes
uod, prav ta saftan shenske zaid naprei.
4. Tu pivje gor pokladat usamevejaluk.
5. Lhimmu urana ateka nei te koremine

- na vin kuhat in pije vino, korenine gor obesui
- 6. Na vod kuhat in uftih v derzhet preskene in
fzel kader je okul sob opahne.
- 7. Na vod kuhat in gorlu na dno trebna po.
kladat usame aluki le maternze.
- 8. Fiolze usame je boleori te glave gor obesoval.
- 9. So lud med use shaube in vole sa bosh jast.
- 10. Fiolze duhat preskene pijanost is glave.
- 11. Skonst od rosh oz hi smival usame bole,
zhina von.

Fiolnukrole

Usem fiolze den jih u lastku vole, postla,
ri glash na fenzze 30 dni, glash dobru sa,
masht, postem je dobru.

- i. Ste m valem glava po fenz, zhelu, na
verh masat, neha ball. Sa ushesa in
glava ni nezh bulstinga kes lu vole.

Shgana voda

- i. Sa voda pit usame sheje, obravye pred

čuga in vrozhina shladi jebra in
shelodz, in vse vrozhe snobreine glide
ustavi ta vrozhi suh kashl.

2. Ta voda je sa obroke ka je uskrastje
al jih trebti boli, po nov shliz dal.
3. Kduri bo padu al udarjen de muhtsi;
ma pobije de ne more govorit, ta voda
nei nije bo lahk govoru.
4. Sa ozhi ni bulshi vode kader od vrozhi;
ne pride boleom.
5. Glava fla voda mozht klir mu je u
glavi meithe bo bulshi.
6. Klir mu je ushesih seornial poje, nei
sa voda ushesa kaple bo bulshi.
7. Tuda je ustih der shet preshene
mutter in bolezhina teti sab.
8. Ta voda preshene vse vrozhine suni
in snobrei.

47. Kapitel. Škmaroze. Mušblinam. 229.

So sarvol neh lepga dohaufakmusnane, so
merste in mokre nature u 2 gradu.

mužh in muž

2. Nija dergazh sa nuzat kes festigane.

Usemjeh in na vin namozh 4 tedne, potem
ooli vinu u kalu, in shgi.

1. Tega vina ena shliza noter usem in 6 sedern po
pra, jam tišt mež, je ni treba bal debga bosthi
šhlak saden.

2. Ufak juter ena shliza popid spravi iszhen
boshjast, klaine in modron.

3. Stem glava sad mozhil preshene nje boleoni
s glave sivi dober spomin.

Šhgana voda

1. Rute u ti vod mozhil na ozhi obesovat, usa,
me nje bolezhine, mozhvine, sprezhemine
is ozhi.

2. Komozhene rute na glava pokladaš,
koder od vrozhine boliglava, neha kai.

3. Čloutajé žnit, klir kai štrupenga žne
mu nez h ne škodjé.
4. Ta voda pit štri in pernefe štenšk in
tu šgublenu mleku nasai, ga običnu no,
gmira. Klirnu je glava al roke krejejo
nei fla voda mož h bo bulšhi.

48. Kapitel. Nageln.

- Nageln so velik fort in farb te so pett in
einfah, vender ujem snan dobru.
So gorke mož hne nature u igradu.
muž h in muž
1. Frishne flouz in na frishno rane no,
klader ušame bolezhina in šlezherana kor.
  2. Tok u obesui šlezhe bern al kar je von.
  3. Korenino so dobre sa kadit glava ka boli
  4. Nagelne flouz glava štem no senz mask
neha boll.
  5. Žeh kuhat gorke na tešhe pit preskone kamen.

49. Kapitel. Rešku. je posnamo. 231.

Je vrozhe fute nature u Bzradu.

1. Rešku po vezhivi jest fžera ufa jed u shelozu
ftri gorak sheloz.

Rešku no fzhim shenam ni odtrava mizat
shene naprei porod, porpravi zavis.

2. Tem vodenizhnim je rešku na posebna
mizna jed.

3. Slouzhena rešku na glava abeou klirnu
laffe u on gredo, mwdrug. fžasejo.

4. Škonft in zucker nkap nofer je maš na
sefhe je dobru klirnu je kamen uou na
al na voda sa pera, preshene.

5. Rešku na gnile rane abeouvat, fžera tu
gnilu in denje mefu.

6. Rešku in med kap fkuhei, tisku vezh
dri pi, preshene sa star kashl, fzhift
ufe fhleime is porfik, na vod kuhei.

7. Melku na ječihnu smedam kuhci
gorku na teshe pi preshene merilga.
8. Melku drobnu presat den tega belga
zirkra noter, pušt 24 ur stal, bo skorila
ena voda von, ta den u en glash pušt
je en malu stal, tu je ena skriva kumfni
sa ta star kahl in jetka na pluzh pre-
gnat, sjitkei na teshe ena shliza popit.

Shgana voda

1. Te vode ufak juter in vezhir 4 late
spet 4 tedne preshene vodeniza flus
szaine, in zhe bo mein kei dru sga
nin, hal bo szau, pred bo bulfr.
2. 30 dni ufak juter in vezhir 3 late
popit, preshene qvishnu kamen,
je dober sa aluk se merilga in urane
bir u se vode sukrouze is zhlove ka
teshene in szhist.

- 3. 4. lode noter used, kvi je kai forpunga
fredu al spiu feshene von frump.
- 4. Toku nit preshene misherboft, glifke,
ftri dober sheloj omuzhi trebnh, fzhipt
zheva, ofna use, kar je pozhlovek u sapre.
- 5. Sta voda ozhi smivai preshene use flufe
od katirih zhlovk oflepi.
- 6. Ger glab al ushi der shes kliga no ushi
al ger lu boli.
- 7. Ta voda preshene lud bodlaje.

50. Kapitel. Shterhouz. Anou.
ustapan

Tu je shlahetnu selshet ima pozal 3
perezfa dange gladke svelle na la furm
ket hren, to de velik mainshije, u
mainiku je lu predne peruwkon
svije, in flega Perezfa safe ena erdezh

fhlibla ket ena frezhe, in tu u krat,
 kim'ufe kop spijem u red mine, in
 u zepen spet no shene ena fhliblza
 nouna erdezhik jagod ket ena redzhe
 zhefhne, korenine ima bele kratke
 in ket jeh dja'ufsa, tok toku prezhe
 ket ogen, salu bo ta nemfhe limber
 imen van, raf no lef, ker star lefignij.
 Je uozhe juhe natvre u Ogradu.

muzh in muzh

1. Tu piye flouz, is kravim dre kam
 smerishei obeshgar kir bochjast terga
 in od nobene vezhi nezhe jenzet, od lega to.
2. Ser u khimuz zhervi med tu piye
 polosh, boje zhervi memil, in bo ser dobr.
3. Piye in korenine u kop flouz, spue,
 shei shonft von, den zukra noter

ufak žuter in vezhiv nov shlige spi, dve,
shene kuga vrozhinske bolesni, klire
se prejemajo.

4. Sterkuz in Gabes ukop kuhci na vin,
klirmitzhevuvon hoo, gor nokladi, nuzal.

5. Klir imabule no shivatu flouz sterkouz
in zhebule smeifhei med medvedova mast
gor obesui, jih bosh spravugvishnu.

6. Skorenin shlupa denen malu zukra
umef ufak žuter in vezhiv 2 ab 3 noohove
sprize te shlupa na vin noter usom, stem
shrist perfish, szel te boune pluzhe in
enu veselu terze shri in shrist.

7. Te korenine na zhristim vin shkuhei
muff de se shladi, denen resbelen shlozh
spet noter in kar nar bel gor ku moresh
novit, stem bosh use merstze saprou

in ufe kar je ferderbanga u shelozu
von fpravu, ftri dobra kri, usame
ufe bolesni, klire a shalofli pridejo.

Thyana voda

- 1. Kfir je pozhen nei ta voda prijē na lefke.
- 2. Ta voda nit hzera ufe fhleime flufe
u shelozu in perfih da lufht sa jef
ftri vefelga zhloveka.

31. Kapitel. Konderman. v fpravnih aben.

ufhapan

Pras sa podmi nerploleh, dela ke no
sleh verze dunge, ima prijē okroglu
flo toku ket popeln, zvede erjav,
glik tok ket rosh marin.
je gorke nature u igradu
mryh in mry

- 1. Tu je enu dobru selzhe na vod
kuhat in kopu flega naredit

ksiriga herbt boli, al pa no kofteh bosh,
jast terga vreshene tu.

2. Sirje na vod kuhat in nit vreshene
misherbost.
3. Na jefihu kuhat na urana pokladat
en zait gar puskid vreshene tift aluk.
4. Ktir mu mol laffe jedo, glouy tega piv,
je in tolohovih korenini is' maslje,
stem mash bosh vregnou.

Shonft:

1. Shonft spirje usheja kapal, ktir je
gluh bo pret slifkou.
2. Sa finll ni nez h bulshiga ket sa
Shonft noter kapal, tu fzel vron is'
grunda non.
3. Sa skrumbe: usem tega shonfta in
fhe nighne moke, bein steinvole is'
A poseke, tu up kop meisher, stem

Je mask kir so skrumbe.

Šhgana voda:

1. Tjutei in švezhir ufakbars
ena šhliza popit kirmu se jerze
trepe al touzhe je dobra sa šheloz.
2. Ta voda nit in juha kopu nare,
dit šruavi ufe falene ferderbane
šhlime flufis šhelozga, jiter, is
pluzhi štri šrangazhloveka.
3. Flufneozhi fla voda moght, pre,
šhene ples.
4. Tud sa mišherbošt, pernefe šhen,
škim ne h zarit.

52. Kapitel. Beršhel. Čizf.

Je dobru snan tud paštrijem ga
na butara devaje nazvelna ne.
otele, je šelen po šim in po šli.

je gorke nature u i gradu.

mirzhi in mirz.

1. Pirje na vod kuhat glava flem smival
presihene ushi in gnide s glave.
2. Na vin kuhat mirje na gnile rane pokla,
dat, jih fzeli
3. Pirje na jezihu fkuhei na wana po,
kladei presihene bolezhine snje.
4. Berzhel na voli kuhat ushesa kapot,
presihene use boleoni is ofhes.
5. Pirje na vin kuhat in pit spraviti shen,
skim saflan zait naprei.
6. Zvelje na vod kuhat pit ustavi griske.
7. Berzhel now in garbra shou mirje na vin
kuhat na fenze pokladat usame use bo,
lezhine is glave.
8. Semenaten quintelz flouz na vin noter

usēt preshene kamen.

9. Pletk jagod usak juter na keshe skou,
zhenih posobal, preshene kamenna ena
zhudna vishe iszhloveka.

Shonft

1. Ta shonft shnopei szhist glava od plufou.
2. Nared shonft spirje in sz jagod, den ga u
lasku vole in ga itro shonga zvetje nater
glash samash, noflaviga na sonze rodni
in bosh je mte nu vole, sazeli nfe bolesni
zel stare, is glave sa pregnat, stem volem
masad fteru dobru bes zvirbla.

Shgana voda

Je sa nfe le bolesni kar od igorei od berfshna
in sud kafe klirnu voda sapira 4 loto
spit szndrei in srezhir.

53. Kapitel. Slak. Lsimul.

Je inan posebnu shenfkim, kir ga

lepku plivejo. Slak ni sà nobena sro,
 kreina boleŝna al arziĵe, ima enkulka
 ĵrupa, zhloveku je ŝhkodliv ŝhvin na
 nezĥ, suner je sà leŝaje, ŝkrumbe, ŝno,
 kane koŝhe ŝlem masal, uŝe take rezhi.

54. Kapitelo. Hmel. Zupm.

uŝapan

Hmel je du je forke, enga ima je doma
 ŝnanga, no nemŝkiri de ŝhelah'ga slo
 mizajo sud nek sà kvap. Ta drug rafe no
 mejah okul germouje, no germah je ovi,
 va, ima pi je nareŝen kel vinfka kerta
 na mainŝhi je in aifru.

muzk in muz

i. Od hmele mladike kai ka poŝhene
 is pi je m kel folata jeŝt, je dober sà
 kri zhiŝt.

2. Kmet in valovi ješk na vin kuhat gorku pit preshene merolza.
3. Kuhat pou vode pou vina pit preshe, ne naduha sytrist persih.
4. Na vin kuhat je dober sa misherboft in vodeniza.
5. Na vod kuhat in juha kopu flega na, redit, da shenskim neh igublenzait.
6. Shonft noter kapal, klirem se ufhe, sih gnoji nuzza.

55. Kapitel. Ederzhe Jagode. Gu Brannu.

To nsem snane, so hladno nature u igrad
 muzh in nuz

1. Jagode so dobre listem jeft, kliri so ne juhe in wozhe nature.
2. Klirga prou slo w krish boli nei nserga tega mirje 4 pesti in na nod

kuhal, nei ftega juha kopu naredi
in ftop, medu ulij brinouga volemmef
su dobru smeriſhei ukop, ſtem maſh kir
boli, gvishnu nurza.

Shgana voda

Jagode ſo dobre fe shgas kader ſo dobru oreb.

1. Te vode ufak dan 2 krat ufak bart 2 shlij
popit, usame sheje ahladi perzhene in
vrozhina ſzhifſt kri in preshene miſherboſh.
2. Kirga po uſkih boli, shno uſla ſpirat.
3. Ta voda ſzel uſe rane ja zlu ſlomnene
koſti in ſkerle glide.
4. Shno ſe umival klir je kuſraſh, preshene
madeſh, nit.
5. Uſak juſter en glash je ſvit, ſhriſh ſerze
in ſzhifſt perſih, ſhri dobra kri.
6. Sta voda ozhi smival klirga pe ko.

7. Ufak juter 4 lote popit me shene kamen, fzhiſt ledize in mehir.

56. Kapitel. Shenſh'wrednik. Tonuruntil.

Kraſe narraish' pod bresam, je enu meihnu drobnu ſelſhe, ermenzvede ima ine kraſke erdezhe korenine. Je gorke dobre nature je ena poſebna ſhenſ, ka roſha, ta roſhe da ſprozhet je murzh in kraſt.

murzh in murz

1. Jo korenin in ſelſh ſhonſt naterjemal, obrarje pred kuga in wozhinſka boleſnjö.
2. Zhe nimash ſhonſta tok na ſhtupa is' nir, je in ſkorenin ufak juter in vezhir ufak bart enquinteby na vin nater uöem.
3. Ta ſhtupa s' medam s' meifhei nared ſlaifhter na brekh ſhenſe klira ne more ſnoft.

4. Ta shkupa is komelzhonim rolem smeish
shet gor abesh kiv bozhjast terga, neha koi.

5. Keb klirga mres' frefu in bi navedukai
ima sa ena bolesen pridd, nei te shkupa
en quintelz is terjaka smeishe in nolet
usame, eden je dobru de je bozh' podiu, ko
bulshi.

6. Ta shkupa sud afna te sa perle pluzhe
jetra in vstavu ufaka forka quishe.

7. Tu selshet is koreninam flouz' i jepitiam
namozh, 2 dni nusst' flak, tu gor abesoval
presthene nse' bule, gobe, bradovize, in szeli,

Shgana voda:

1. Kvir je sa wrozhina bolan, dei mu
te vode, 3 lote terjaka en quintelz, je
fika pondrug lot, tu ukop' smeishei
dei mu snot.
~~in shetshet' stem na noye na pon' lalish~~

in ješih, foli, pelina ukon smoiškei
in škukei stem na nage na podplatih
in stopalih, tuod roke dobru stem smozk
pološ ga u prošle, oden mu bo bulšk.

Na to rishe je tuod knega in nše verbne
bolesni sprauje.

2. Ta voda da tud mužh tem kšir so
bli doug zaika boumi. Tud rane šno
šmirat.

3. Ustau griske, šrišk ferze in pluzhe
ja zeu šrivoš, ta voda švinam pit.

4. Ta voda šzeli šinšk, raka šno šperat
in mokre rute šno gor nokladat.

5. Kapitel. Letaperšteni.

šinšpinzambkmond.

ušhapan

Raše rad no škalah, groblah, per

potah, naredi douge nit erderzhe ke po
 sleh, ima pirje ke erderzhe jagode ke po
 shtriku, jamu tu je slozh de je mainshi
 usaku peru, na v' krajev perezsa pveresanu,
 jagoda pa je le noter, er me nu zvede.

Je gorke in juhe nature u 3 gradu.

muzyh in nuzy

1. Tu selzhe na jeshu kuhat gor obesa.
 val kir pshon pvezhe slezhe u se bolezhi
 ne in vrozhine von' szeli.
2. Tu pirje zhes muzyh na vin namozh
 szudrei pi, tem muza kluga mezhe.
3. Tu pirje na vin kuhat in vit preskene
 na 4 dan merstza.
4. Te korenine slouy na jeshu skuhei gor
 obesui, stem szelish finkel, raka in u se
 gnile okul febe al jak pbyrereozha ra na

in shanta.

5. Tiv misherboft ima, jei tu selfhe
ket folata g d ni bo grishnu row od se
bolem leidik in frei.

6. Tu selfhe is skara mastis flouy jzel nja,
ka rana gor obesoval.

7. Nareden flaishter, flouy sega selfhe
smeshei en malu she nijn ne xnoke en
malu lastkiga vole, de bo ket enu redku
seflu, dengazhes shelody n fakihir ur
ga nopei stem flaishter am boft asraun
shelody, mers bza, ured, persik, tu smezhis
in frei de von smezhe nje shleime.

Shgana voda

1. Te vode n fak juter in vezhir 3 al 4 late
snit meshene kamen, szhifst ledize,
lekfira la ferdorban shouzh.

2. Je dobra sa mersu abok rute unje mozhit
 3. Je dobra sa mersu za, sa mnsfer, sa bole,
 sen na fesiku in vflit, kader kripluji.

58. Kapitel. Shentjanshove korenine.

Erugulpi 3.

ushafane

Je h'ufak nosnat, tiste gladke koreninje
 okul ter show rasejo lud no skalah, ima
 nize glih tek sa mala spodlesniza, to
 de je mainshi, korenine so zel gladke
 narave. muzh in muzj

1. Tu selzhe je ena imenitna pergajje
 sa ludi in preshighe, spravi use fhleime
 is shivota ktir so velik bolesni urshot.
2. Skorenin fhstupa na vin noter zornal
 preshene use flare mersle flufe in use
 boleoni ktir od strahu al shalosti videse

in tad mankulijē.

3. Te korenine, limber, gladk jānešh
in rigelz fleh rezhi shlupa usak jiter
in vezhir 3 shose na shgain noter usel
flem fe spravi ta ermen in zherm shough
is zhlouekaron.

4. Te korenine na kuri shup kuhat je ena
velika kunshs sa atrozhenze, jeh shvish
jem da al shi dobra frish na kri, dobre
prozhuske hi pogmirain tega fveka, da
dost mleka in ena lepa farba in reje.

5. Te korenine na firadk kuhat in mid
klimu urana aleka al pa zheva.

6. Te korenine dado ferzu muzh in
fhe dobra kri.

Shgana voda

1. Usak jiter in vezhir 4 late popit

vrshene kashl.

2. Klir mu je pamel meifhe, mu je
zhyiff vrshene ohalost in teshke shele.
3. Klir mu je shkima'gubi de libral
ne more gavorst, ta vocayri, bo kmal bulgh.
4. Ta voda shri dobre perfi in lehangain
winiga zhloueka, in da mu lepa farba.
5. Ta voda je nar imenit nishri mill sa
naduha, shri dobra kri, in voravi sa
zaita usaka fetka, al tu more do zaita.

59. Kapitel. Volovi Fesh. ^{In} Gimpfyning.

je man je fredne gorke nature.

muzy in muz

1. Na vin kuhat in vit sa pre griske.
2. Na je shu kuhat je dobru sa ludi
in ohvina, dat vit, kadar bo od gada al
kazhe upizhen.

3. Tudi kebena shliza lega popiu, neha tre,
buh boll.

4. Okroke na flakim jefiham gorkim po
trebuhu maoh, kader ga kole, grise,
shiple, koi neha.

5. Valovi jesh je shihar sa nje boleoni jku,
ha, tud med druge roshe, sakai ker hladi
skale in kri meri.

6. Ta voda kuhci, kadar vrozhijska boleoni
regira.

Shgana voda

1. Ujak juker in vrozhir 2 loka spid shri loh,
ku ferze, shri zhijska kri, afna wana in
preshe ne kowzaine.

2. Ta voda preshe ne merstza vrozhijska bo,
lesn in monkulje tud kamen.

3. Je dobra ka gerlu boli; sarane spirial je
tud dobra.

Konzulih Rosh.

šrešt en malu zhebule umef prau
drobnu in flouy je, en malu belga kru
ha in škuhei ukop na prišh nim mlt
ku, ta panada gor devai amezhi in
predire lake Bule.

*Sa vrisadno Bule
in ufe jorka kolezhine jnlok!*

usem en malu kačila, en malu od
shegnane švezhe uska in en malu bet
ga kruha, in škuhei na prišh nim mlt
to panada gor abesui bošh naglu bule
in vrisad pregnou in želu grishnu.

*Škamba sa gaje
loku je narod:*

usem en malu šhpeta, en malu ne
špranga mdra in den na agent ukop
zvert, kadar hoda she oživ kermen

versjeh von in flouz saen grofth
 Schwepla het wraht, med si ga verpraen
 potem ga den noter in fuet den na
 ogen de saure, na jedabra. Na shauke
 noglidah masal in dobru gret po ene
 3 kral in yvant fprat, gvishtun gredo
 det she twishte ble.

Va drugar shauka sa garje loku je nure
 usem sa 2 kraizerje shweplenga zvela
 in loiberje sa ena poudruga pest omariga
 in foli ena pest, se 3 flake no jamim
 dobru flouz in flus fitu presci, potem
 ukop smeishei, potem usem putra
 ne na vod pranga sa en dobru jabku
 lud stare masti sa en jedne jabku
 in den puter in mast u ponu in enu

jeizje na ti toufhozverbu, in kadar bo
 szverbu tok ta toufhe na te 3 fhlupe
 ubij in dobru smerjhej, ozverke na te
 versi, fka shanba no glidah masat dobru
 gret, qvant fprat, qvishnu gredo.

*Kader ktir mu kri is ufe heli
 al je plufe zhes masat.*

Usem sa 2 grofhe liga belga popra fhouz
 ga dobru, potem ga den u en masly do
 briga shgaine puf ga mozh 4 ure, in
 potem pi lu shgaine vezhkrat no en
 malu, tu nuzja, sem skufu.

Ja Prifad.

Usem tu belu od jaiz in er shene make
 in medu, te 3 fhluke ukop smerjhej
 in na prifad aberh, ftri prou dobru.
 Al pa popelne na lastkim uoli skuhej

in na prifad obesh, pres hene usak
prifad koi. Galun ribat med tu belu
od jairz in gor obesh ket flairhter ga
tud usame.

Vazherva na persh:

Usim snobrei od jairza mrena in gor
obesh, potler pa vishena moka smeta
smetishet na mrena obesh.

Al nam listga zherva klirmin glifla
pranjō in ga akul persla savi in ka,
Ov ho glifla zerknla ho tud zheru.

Sa Framska kuzh

Usim lanenga semena in le belezhe,
vule seme, sponz, potem den seme in
zhebula u gladku mleku kuhat in
su gor obesoval, jamu tu de vezhkras
more, je pres hene flem.

Slabem in shvach glidam muzhi dat.

Den wen muzhiker musga is volonzhik
kofli in gosfoga vina in den usherjan,
za dobru sapertu 4 ure dougu de postane
shamba, od te usmena shlija in is ^{ro}wozhe
mash in sruta ribai tist shvach gled.

*Kaderengled zhe opeishet al umira na
rokah al nogah.*

Okopei ga ugark vod u kliri je verbou
lepi kokuje, slouzhen al refekan.

Kaderengled fuh porhaje.

Stouz desheune zherve spreshei zeh, tist
shonft smeihei is mandelnovi m volen
stem ribai tist gled.

Ja svite in spahnene glide.

Sturen flaishter is lepe smole u shgai,
ni namozhere inga den na la bolezh

krej. Naberu u malmu in velkim
 travnu desheunih zhervou, u vin jih
 prou zhiffo operi in den jih u en glash
 Dobru samash, in ta glash u rozh gnoi
 Sakopli, sok dougu de postane knker
 ena shauha, fla shauha glide masti.

Sa prebodene hite.

Damash ta kila is shganim rinam
 al na syhifkim trepetinam.

Kader hite jam od febe bole.

Mash in mozhnu ribai roshnim
 volem in shonftam od meleste, tu
 mozhnu pomagat.

usem poushou in desheunih zhervov
 dober jih operi al sruta ami, nosem
 jih pofufh u pisker den in lasth kiga

vole in shkuei per enem meihnemognu
in meifheri smiram de se naredi ena
Shamba, ktira gorke prized shkuei ruda
kta Shamba maoh per shorjauy tu bole,
zhe mefku in gorke rute gor devai in
se na gorkim derohi, kar je tebi mozhi.

Pa kite ktire fufhe al kop lezhejo.

usem uina in glit tulk laskhiga vole
in shkuei de se virin popolnama shera
in svolem gorkim ribai shudrei in sve,
zhir in devai gor gorke rute bo kmalu
boli.

Lador je je ena shila shkuehla.

usem lanenga femena in remenaka
od jaig in musga shkuehik kosti, stega
nared Shamba in maoh.

Akl usēm ena kazhe usēm injē krebnha
 mašt in je den u en glash dobru samash
 in ta mašt se bo u en vole pucobernita
 in stem volem mašt ta skerzhena shita
 al kita.

Akl pa is volem desheunih zherov, a
 pa ribai usaka vra is gorkim lanenim
 volem.

Sa flabe kite!

Mašt is gorkim shganim vinam, in
 u nje mu pomozhene vnte kopelt gor
 pokladei.

Kader se akul nohta bolezhina dela

Stouz dober en shelod is shaiya ga
 amess in gor den.

Kader noht dol nade

Vdres gor shkripe od preshyanga galuna

277
al pa' devai gor flouzhenim' pije kerpiza.

Kadar Krish' boli.

sa polmashere polle sa mas'at.
Kareden flaishter na leder iszherne
smole in poshtupai ga is' shveplam
in nosi ga de sam' puezh' pade, zhe bo
do ferbu, pomozhen' malu is' vodo.

Prestapi lu belu od O' jazy' poshtukhai na
ena konopni na poshtupe' ga is' dober
flouzhenim' povram, sa flaishter
zhe Krish' boli den ga na polk, zhe na
na fram' boli den ga na listu meshu.

Sa kierzhe.

Kadar te na nogah' prime, hiten' gor
nftani in hodi femserkje, in listu
meshu is' laiberjavim' volem' gorkim
ribai in mash.

Sa kerda obuk u kolen.

Den gor kraviga dreka, sa sam
obuk preshe. Kadarje kolen slo
ateklu, skuhei na belnu vinu shat,
belnat in komelz in pelena ufakiga
glik ena pest in den gor wozhe kar
morest serpeli nar bel gorku, tu je dobru.

Kader u kolen slo boli.

usem prishniga mleka in ferdiza od
kruha, in ermenak od enga jarzeta in
uoshniga uole, tu ukop skuhei in yorden.

*Sa sagnida u kosteh in tud sa
zhorva nar pest dobru.*

Namash narenu plasnu zhlovesth,
kiga blala, in pest noter savi, sna
muzal.

Akl pa' novijakul perfla' desheunezherve
in jeh'gar imei de amazejo' flem se
normiri, de je u ennu' barlu' amazej.

Liador Shkorpion uzizhi.

Lomash'is shkorpionovim' volom
shri'prou.

1852.

sa muhe. Riabij'z luthu' t'ubun' in
in se pokadir na z'emre

[Faint handwritten text, possibly a signature or date, with a red stamp or mark.]

iz mastina prigor Laska in
exmizne - Buj a-g pagis
grazu in pres

IX. Ta samerfan IX snanne
je she od sad jestga
napaterim sapravizhin
ga! Cimpak leta je ta
pravi, de saushim
gnide je nalashkim
Ollje peper smeshu
in mafat. Kar na en.
krat jih je kony.

leta je pro in ref guffu
in refvizhin je s kuffena

shentjan shove Bavenine
pizolze 227
Dobramifout 79

279	plot
216	gallm
186	spofmar
151	Kamm

742 / Koshen-push paldam 21.B
in ena skliya masla
smesh et.

Slivom Äfl.
214. Sibsch. - Diolmela su
stoklina

---

178. Tobo mifu

179. Pamil kairnanta

---

176. Marjon

Stabye x 50 Müttel

nyadmi
67 262

Handwritten text at the top, possibly including a date or name, with the number '10' visible.

Handwritten text in the middle section, possibly a date '26 Dec 20' and a name 'Wintermant'.

Handwritten numbers and symbols, including '100', '105', '99', and '13/50'.

Handwritten numbers and symbols, including '710', '602', and '60'.

Handwritten numbers and symbols, including '10', '16', and '24'.

Handwritten numbers and symbols at the bottom, including '0', '10', and '0'.

